



QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!



8 NOYABR
ZƏFƏR GÜNÜ

7

Qələbə
tariximizin
yazıldığı günlər

Ölkəmizdə qeyri-neft sektorunun inkişaf
konsepsiyası uğurla reallaşdırılır



3

№ 204 (6645) 5 noyabr
2022-ci il. Qiyməti 60 qəpik

Qloballaşma? mümkündürmü?

Son zamanlar qloballaşma prosesləri sängisə də, dünyaya bir-birindən asılı çoxqütblü mexanizm olaraq qalır. Ekspertlərin də rəyinə inansaq, Qərbin Rusiya və Çini dünyaya sistemindən sıxışdırıb çıxarmaq cəhdləri kimi ABŞ-ın hegemonluq iddiaları da səmərəsizdir.



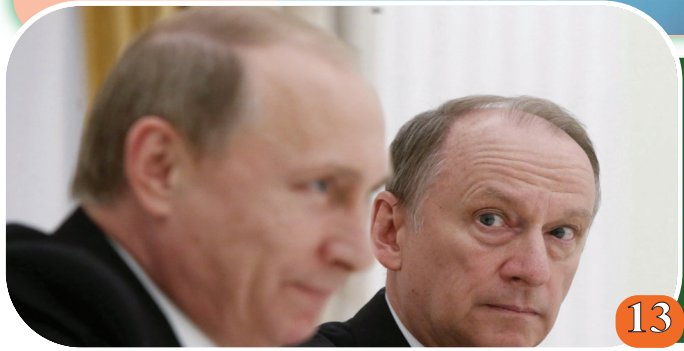
11

Sizə Bəhruzdan danışım...

8

Sürücülük vəsiqəsi üzərində olmayanları cərimə gözləyirmi?

10



13

Putini Ukraynaya hücum etməyə kimlər razı salıb?

Erməni eksperti ölkəsinin məhvi proqnozunu verdi

Ermənistanın "İrəvan geosiyasi klubu"nın rəhbəri, siyasi ekspert Arman Boşyanın fikrincə, ölkə rəhbərliyi regiondakı situasiyanı tam olaraq adekvat qiymətləndirmir, Nikol Paşinyan sadəcə, həmin situasiyaya uyğunlaşır...



9

Professor Kobrinski:
"Qarabağ birmənalı olaraq
Azərbaycanın ərazisidir"



15

Gündə neçə stəkan çay içmək olar? -
Sutkalıq norma

16

“Azərbaycan Türkiyə iqtisadiyyatına 20 milyard dollardan artıq investisiya yatırıb”

Prezident İlham Əliyev Türkiyənin Vitse-prezidentini qəbul edib

Prezident İlham Əliyev noyabrın 4-də Türkiyə Respublikasının Vitse-prezidenti Fuat Oktayı qəbul edib. Vitse-prezident Fuat Oktay Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarını Prezident İlham Əliyevə çatdırıb, Dövlətimizin başçısı salamlara görə minnətdarlığını bildirib, onun da salamlarını Türkiyə Prezidentinə çatdırmağı xahiş edib.

Söhbət zamanı Şuşa Bəyannaməsinin önəmi vurğulanıb. Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın ölkəmizə sonuncu səfəri və həmin səfər çərçivəsində Zəngilan və Cəbrayıl şəhərlərində mühüm obyektlərin açılışlarında iştirakı məmnunluqla qeyd edilib. Rəcəb Tayyib Ərdoğan ilə iki gün əvvəl telefon danışığını xatırladan dövlətimizin başçısı Türkiyənin elektromobil istehsalına başlamasını qar-

daş ölkə sənayesinin növbəti uğuru kimi dəyərləndirib.

Görüşdə həmçinin nəqliyyat əlaqələrinin inkişafı baxımından Zəngəzur dəhlizinin əhəmiyyəti qeyd olunub. Azərbaycanın Türkiyə iqtisadiyyatına 20 milyard dollardan artıq investisiya yatırmasının önəmi xüsusi olaraq vurğulanıb, ticarət dövriyyəsinin artdığı, energetika sahəsində uğurlu əməkdaşlığın həyata keçirildiyi açıqlanıb. Bundan başqa, qaz ixracı məsələsinə toxunularaq Cənub Qaz Dəhlizinin əhəmiyyəti qeyd edilib, bu dəhlizin ixrac imkanlarının genişləndirilməsinin önəmi vurğulanıb.

Görüşdə, eyni zamanda, nəqliyyat və ticarət sahələrində əməkdaşlığın perspektivləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb. Eyni zamanda Prezident İlham Əliyev Türkiyənin Vitse-prezidentini Şuşaya planlaşdırılan səfərini alqışladığını bildirib.



“İlham Əliyev: Qoşulmama Hərəkatı ilə Ərəb Liqası arasında əməkdaşlıq inkişaf edəcək”

Ərəb mediasında Prezident İlham Əliyevin Ərəb Sammitində çıxışı barədə materiallar yayımlanıb



“Entv” telekanalı və “Radio Algeria” dövlət radiosunun saytlarında “İlham Əliyev: Qoşulmama Hərəkatı ilə Ərəb Liqası arasında əməkdaşlıq inkişaf edəcək” sərəlvhəli xəbərlər yayımlanıb.

Xəbərlərdə qeyd olunub ki, Prezident İlham Əliyev Əlcəzir Prezidentinə və Ərəb Dövlətləri Liqasının Baş katibinə dəvətə görə dərin təşəkkürünü bildirib, bunu dostluq və qardaşlıq əlaməti hesab etdiyini deyib. O əlavə edib: “Bu mötəbər Sammitdə iştirak etmək və ölkələrimiz arasında birliyi nümayiş etdirmək mənim üçün böyük şərəfdir. Əlcəzairi belə bir xüsusi gündə, Milli Azadlıq Günündə, Milli Ləyaqət Günündə ziyarət etmək məndə xüsusi məmnunluq doğurur”.

Əlcəzir ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılıb ki, Prezident İlham Əliyev Sammitdə Qoşulmama Hərəkatının sədri kimi iştirak etdiyini, eyni zamanda, Azərbaycanın Ərəb Dövlətləri Liqasına üzv olan dövlətlərlə çox yaxşı münasibətləri olduğunu qeyd edib. O, əmin olduğunu bildirib ki, yaxın gələcəkdə bu əməkdaşlıq genişlənəcək, yeni xarakter və yeni dinamika alacaq.

Daha sonra vurğulanıb ki, Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın da Əlcəzir kimi işğaldan əziyyət çəkdiyini, torpaqlarımızın otuz il Ermənistanın işğalı altında qaldığını diqqətə çatdırıb və bütün bu işğal illəri ərzində həmişə ərəb qardaşlarının, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv olan dövlətlərin dəstəyini hiss etdiyini əlavə edib. Azərbaycanın dövlət başçısı bildirib ki, onun ölkəsi də öz növbəsində bütün beynəlxalq forumlarda müsəlman qardaşlarına dəstəyini əsirgəməyib.

Prezident İlham Əliyevin Ərəb Sammitindəki çıxışı Səudiyyə Ərəbistanı mediasının da diqqət mərkəzində olub. “Saudi Press” agentliyinin saytında, “Acel” və “Saudisalar” qəzetlərində yayımlanan “Azərbaycan Prezidenti ərəb və İslam ölkələrini dəstəklədiyini bəyan edib” sərəlvhəli xəbərlərdə qeyd olunub ki, Sammitdə Qoşulmama Hərəkatının sədri kimi iştirak etdiyini diqqətə çatdıran İlham Əliyev, eyni zamanda, öz ölkəsinin Ərəb Dövlətləri Liqasına üzv olan dövlətlərlə çox yaxşı münasibətləri olduğunu söyləyib. Azərbaycanın yaxın gələcəkdə ərəb dövlətləri ilə əməkdaşlığının genişlənməsinə, yeni xarakter və yeni dinamika alacağına əminliyini ifadə edən Prezident İlham Əliyev vurğulayıb ki, onun ölkəsi ərəb və İslam ölkələrini dəstəkləyir və Ermənistanın işğalı dövründə qardaş ölkələrin dəstəyini hiss edib.

Misir və Küveyt mediası da Azərbaycanın dövlət başçısının Ərəb Sammitində çıxışına geniş yer ayırıb. “Əl Nəhar”, “Əl Vatan”, “Əxbar Əl Yom”, “Cümhuriyyə” qəzetlərində, habelə “Youm7”, “Dasmannews” portallarında dərc olunmuş “Qoşulmama Hərəkatının Sədri işğal dövründə



ərəblərin onun ölkəsini dəstəklədiyini bildirib” sərəlvhəli materiallarda dövlətimizin çıxışından əsas məqamlar yayımlanıb. Xəbərlərdə diqqətə çatdırılıb ki, Sammitdə Qoşulmama Hərəkatının sədri qismində Fəxri qonaq kimi iştirak edən Prezident İlham Əliyev aktual global məsələlərə öz münasibətini bildirib. İşğal və beynəlxalq siyasətdə ikili standartları pisləyən Azərbaycan Prezidenti qeyd edib ki, Fransa 130 ilə yaxın Əlcəzairi işğal altında saxlayıb və onun ölkəsi də Ermənistanın işğalına məruz qalıb. Bu illər ərzində ərəb və İslam dövlətlərinin Azərbaycanın ədalətli mövqeyini dəstəklədiyini qeyd edən İlham Əliyev bildirib ki, Azərbaycan BMT-nin Nizamnaməsi əsasında özünümüdafiə hüququndan istifadə edərək öz ərazilərini azad edib və hazırda həmin torpaqlarda bərpa və tikinti işləri aparılıb.

Əlcəzir, Misir, Səudiyyə Ərəbistanı və Küveytin kütləvi informasiya vasitələrində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Əlcəzairdə Ərəb Dövlətləri Liqasının 31-ci Sammitindəki çıxışı barədə geniş materiallar yayımlanıb.

Belə ki, Əlcəzairin “Əl Hivər”, “Horizons” qəzetlərində, “Savtələhrar”, “Bak-press”, “Əl Hərir” portallarında, habelə

Ölkəmizdə qeyri-neft sektorunun inkişaf konsepsiyası uğurla reallaşdırılır



Prezident İlham Əliyev Zirə qəsəbəsində zeytun yağı və süfrəlik zeytun məhsullarının emalı zavodunun açılışında iştirak edib



İlham Əliyev: "Boş torpaqlarda belə gözəl kompleks yaratmışıq. Burada tarix boyu heç nə bitmirdi, heç nə əkilmirdi. Amma biz hər yerdə xariqələr yaradıırıq"

Düənən Prezident İlham Əliyev Bakının Xəzər rayonunun Zirə qəsəbəsində "Abşeron Zeytun Bağları" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin (MMC) regionda ən böyük zeytun yağı və süfrəlik zeytun məhsullarının emalı zavodunun açılışında iştirak edib. Prezident İlham Əliyev əvvəlcə zeytunçuluq

kompleksinin yaradılması ilə bağlı görülmüş işlər barədə videoçarxı izləyib. "Abşeron Zeytun Bağları" MMC-nin nümayəndəsi Rəmzi Şükürov dövlətimizin başçısına müəssisənin fəaliyyəti barədə məlumat verib. Bildirilib ki, "Abşeron Zeytun Bağları" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin zeytunçuluq kompleksi ölkəmizdə

qeyri-neft sektoru və kənd təsərrüfatının inkişaf konsepsiyasının uğurla reallaşdırılmasının nəticəsidir. Layihə Azərbaycan, İspaniya, İsrail, İtaliya, Portuqaliya və Türkiyədən olan mütəxəssislərin birgə əməkdaşlığı ilə həyata keçirilib.

Sonra dövlətimizin başçısı ərazidə zeytun ağacı ekib, avto-

busla kompleksin ərazisini gəzib. "Abşeron Zeytun Bağları" MMC-nin məsləhətçisi Murat Küçükçakır Prezident İlham Əliyevə ərazidə salınmış zeytun bağları barədə məlumat verib.

Qeyd edildi ki, layihənin həyata keçirilməsi üçün ilkin mə-

hələdə inzibati cəhətdən Zirə qəsəbəsinə aid olan Qoşaçışlaq kəndi ərazisində əkinçiliyə yararsız, sərt qayalıqlı 787 hektar torpaq sahəsinin təmizlənməsi işləri aparılıb.

Ardı Səh. 4

Ölkəmizdə qeyri-neft sektorunun inkişafı konsepsiyası uğurla reallaşdırılır

Prezident İlham Əliyev Zira qəsəbəsində zeytun yağı və süfrəlik zeytun məhsullarının emalı zavod



edilmişdir. Bazarın tələbatına uyğun olaraq ərazidə yağlıq, süfrəlik və qarışıq zeytun növlərində tinglər əkilib. Növbəti illərdə əkin işlərinin davam etdirilməsi və Gürgeyn qəsəbəsinin ərazisində 1162 hektar zeytun bağlarının salınması nəzərdə tutulur.

Prezident İlham Əliyev: Keçən il məhsul yığmışdınız?

"Abşeron Zeytun Bağları" MMC-nin məsləhətçisi Murat Küçükcakır: Bəli, keçən il də yığmışıq. Bu il gözləniləndən çox məhsul var. Bütün dünyada quraqlıq və müxtəlif səbəblərdən məhsuldarlıq az olarkən, biz bu il, İnşallah, hədəfimizi üstələyəcəyik. Çox gözəl bir il yaşayırıq. Hələ dördüncü ilimizdəyik.

Prezident İlham Əliyev: Bir hektardan nə qədər məhsul yığırsınız?

Murat Küçükcakır: Hədəfimiz bir hektardan on ton məhsul almaqdır. Bu il 2500-3000 kiloqram ətrafında olacaq. Dördüncü ildə bu rəqəmə çatmaq həqiqətən gözəl nailiyyətdir. Burada gözəl bir komandamız var. Birlikdə gözəl işlər, gözəl əməkdaşlıq şəraitində çalışırıq. Mən bu komanda ilə birlikdə bu gözəl işi görməkdən çox məmnunam.

Prezident İlham Əliyev: Çox gözəl. Bu, daxili tələbatı nə qədər ödəyəcək?

Rəmzi Şükürov: Cənab Prezident, biz il ərzində 4 min ton yağ istehsalını planlaşdırırıq. Bunun təqribən 2 min tona yaxını daxili bazar üçündür. Təbii ki, biz daxili bazarı zeytun yağı istehlakına alışdırmalıyıq. Çünki bu, çox vacibdir. Biz iki min ton məhsulu isə ixrac etməyi planlaşdırırıq.

Prezident İlham Əliyev: Boş torpaqlarda belə gözəl kompleks yaratmışıq. Burada tarix boyu heç nə bitmirdi, heç nə ekilmirdi. Amma biz hər yerdə xariqələr yaradıırıq.

Rəmzi Şükürov: Cənab Prezident, artıq burada təbiət formalaşmış.

Prezident İlham Əliyev: Əlbəttə, iqlim də müsbət təsiri olacaq, təbiətə də, insanların sağlamlığına da.

Məlumat verildi ki, 2019-cu ildə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyeva burada olub və zeytun bağlarının salındığı ərazidə ilk zeytun ağacını ekib. Qeyd olundu ki, bağların suvarılması məqsədilə İsrailin "Netafim" şirkəti ilə əməkdaşlıq çərçivəsində

tun yağı istehsal etmək gücünə malik zavod qurulub. Müəssisədə beş istehsal xətti yaradılıb. Zavodda soyuq sızım "Extra Virgin" zeytun yağı istehsal olunur. Daha sonra Prezident İlham Əliyev müəssisədə istehsal olunan zeytun yağlarının nümunələri ilə tanış oldu.

Azərbaycan Prezidentinə kompleksdə istifadə olunan "New Holland" texnikası barədə məlumat verildi. Bildirildi ki, dünyanın qabaqcıl texnologiyası olan "New Holland" kombaynı ilə zeytun toplama Azərbaycanda ilk dəfə məhz "Abşeron Zeytun Bağları" MMC-də həyata keçirilir. Prezident İlham Əliyev müəssisənin süfrəlik zeytun emalı sahəsi ilə də tanış oldu.

Daha sonra Prezident İlham Əliyev İtaliyanın "Pieralisi" şirkətinin nümayəndələri ilə görüşdü. İtaliyadan olan mütəxəssislər dövlətimizin başçısı ilə görüşməkdən məmnunluqlarını ifadə etdilər.

Müəssisədə yaradılan şəraitdən razılığını bildiren Prezident İlham Əliyev bu sahənin perspektivlərindən danışaraq bildirib ki, Azərbaycan, eyni zamanda, zeytun və zeytun yağı istehsal edən, ixrac edən ölkələrin ailəsinə qoşulacaq.

İtaliyalı mütəxəssis: Siz bu ailəyə yüksək səviyyəli zavodla daxil olacaqsınız, birmənalı şəkildə. Birbaşa əsas liqaya keçəcəksiniz.

Prezident İlham Əliyev: Təşəkkür edirəm. Əlbəttə ki, bizim istehsalı genişləndirmək planlarımız var. Beləliklə, biz, xüsusilə burada - Abşeron yarımadasında və Azərbaycanın bəzi digər ərazilərində istifadə olunmayan torpaqlardan zeytun istehsalı üçün maksimum istifadə etməyi planlaşdırırıq.

İtaliyalı mütəxəssis: Biz Sizə xidmət və dəstək göstərmək üçün buradayıq.

Prezident İlham Əliyev: Ola bilsin ki, yaxın gələcəkdə bizə istehsalı genişləndirmək lazım olacaq. Düşünürəm ki, buna görə bizim sizin şirkətlə əməkdaşlığımız strateji əhəmiyyət daşıyacaq. Çünki burada - Abşeronda, həmçinin azad edilmiş ərazilərdə potensial var. Əlbəttə ki, bütün bunlar torpaq, iqlim, məhsuldarlıq nöqtəyi-nəzərdən qiymətləndiriləcək. Amma bizim önəmli iştirakçı olmaq üçün ciddi planlarımız var. Həmçinin ölkə daxilində minlərlə iş yeri və yerli istehsalı yarat-



Əvvəli-Səh-3

Həmin ərazinin 697 hektarında İspaniya, Portuqaliya, Türkiyə və Yunanıstandan idxal edilmiş "Arbequina", "Arbosana", "Imperial", "Gemlik", "Manzanillo", "Blanqueta", "Koroneiki" və digər sortlardan ibarət zeytun bağ-

ları salınıb.

Kompleks ümumilikdə üç min hektar ərazini əhatə edir. Abadlıq işlərinin aparılması, geniş sahədə bağın salınması nəticəsində bir vaxtlar yararsız vəziyyətdə olan torpaq canlanmış, ərazinin iqlim və florası bərpa

tam avtomatlaşdırılmış suvarma sistemləri qurulub. Sonra Prezident İlham Əliyevə zavodda görülmüş işlər barədə də məlumat verildi.

Bildirildi ki, İtaliyanın "Pieralisi" şirkəti ilə əməkdaşlıq çərçivəsində ildə 4 min ton zey-

maq planlarımız var.

Qeyd edək ki, "Abşeron Zeytun Bağları" MMC-də ümumilikdə 350-dək şəxs işlə təmin olunub. Məhsulların daxili bazarla yanaşı, "Made in Azerbaijan" brendi ilə xarici bazarlara da ixracı nəzərdə tutulur.



Yeni Azərbaycan Partiyası- 30



YAP - Azərbaycan siyasi mühitinin ən güclü və mütəşəkkil siyasi qüvvəsi!

Yeni Azərbaycan Partiyasının 30-cu ildönümü münasibətilə tədbirlər keçirilib

Pirallahı



Noyabr ayının 4-də Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Pirallahı rayon təşkilatı partiyanın yaradılmasının 30-cu ildönümü münasibətilə tədbir keçirib. Tədbirdən önce Pirallahı rayonunda Birinci Qarabağ və Vətən müharibəsi şəhidlərinin xatirəsinə ucaldılan abidə Memorial Kompleks və Ulu Öndərin əziz xatirəsinə ucaldılmış büstü ziyarət olunub, əklil, gül dəstələri qoyularaq ehtiramla yad edilib.

Tədbir Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin səsləndirilməsi və Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı, müasir, müstəqil Azərbaycan Respublikasının banisi, ulu öndər Heydər Əliyevin və ölkəmizin ərazi bütövlüyü, suverenliyi naminə canını qurban vermiş şəhidlərimizin əziz xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başlayıb. Sonra Yeni Azərbaycan Partiyasının 30 illik fəaliyyətindən bəhs edən videoçarx nümayiş etdirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Pirallahı rayon təşkilatının sədri Emil Abasov 30 il ərzində şərəfli yol qət edən Yeni Azərbaycan Partiyasının Azərbaycan dövlətçiliyinin inkişafında xidmətlərindən danışıaraq bildirdi ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev Öz siyasi dühası ilə Azərbaycanın müasir simasını müəyyənləşdirib və xalqımızın taleyində silinməz izlər qoyub. Bu silinməz izlərdən biri də Yeni Azərbaycan Partiyasıdır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sədri olduğu Yeni Azərbaycan Partiyası bizim qarşımızda xalqı-

mıza, dövlətimizə sədaqətlə xidmət etmək, ictimai-siyasi həyatda fəal olmaq və Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin qorunub saxlanılmasında yaxından iştirak etmək kimi önəmli vəzifələr qoyur. Nəticə vurğuladı ki, Yeni Azərbaycan Partiyası öz potensialı, real addımları və bacarıqlı kadrları ilə xalqa xidmət edir. Bu baxımdan YAP Pirallahı rayon təşkilatında qarşıda duran məsul vəzifələrin həlli istiqamətində öz işini yeniləşən Azərbaycanın müasir tələbləri kontekstində qurmalı, ölkədəki islahatlar prosesinə hərtərəfli dəstək verməklə yanaşı, daxili pozitiv transformasiyalara da hər an hazır olmalıdır. 44 günlük Vətən müharibəsi bir daha təsdiq etdi ki, öz ideoloji prinsiplərini cəmiyyətimizin birliyi, bütövlüyü və həmrəyliyi üzərində quran Yeni Azərbaycan Partiyası Müzəffər Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin rəhbərliyi altında bu mühüm tarixi missiyanın öhdəsindən uğurla gəlmişdir.

Tədbirdə Pirallahı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vasif İmanov, YAP Veteranlar Şurasının üzvü Tahir Məmmədov, Milli Məclisin deputatı Rauf Əliyev, "Yeni Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru Alqış Musayev, "Səs" İnformasiya Agentliyinin baş direktoru Bəhruz Quliyev və başqaları vurğulayıblar ki, Azərbaycanın tarixinə unudulmaz və möhtəşəm bir gün kimi daxil olan 1992-ci il noyabrın 21-i respublikamızın ictimai-siyasi həyatında yeni tarixin başlanğıc nöqtəsi sayılır. Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin ideyaları, uzaqgörənliyi və qətiyyəti nəticəsində yaradılan YAP Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatına daxil oldu və bununla Azərbaycanın tarixində yeni dövr başladı. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi və ideyaları əsasında qurulan YAP-ın 30 illik inkişaf tarixi göstərdi ki, Yeni Azərbaycan Partiyasını yarananlar yeni müstəqil dövlətimizin siyasi-iqtisadi, sosial-mədəni inkişafının istiqamətini müəyyən etməklə öz seçimlərində yanılmayıblar. Azərbaycan siyasi mühitinin ən güclü, monolit və mütəşəkkil siyasi qüvvəsi olan Yeni Azərbaycan Partiyasının möhtəşəmliyinin bariz təzahürü onun cəmiyyətin bütün sosial-ictimai maraqlarının ifadəçisi olmasıdır. Çünki Azərbaycan xalqının istəkləri, cəmiyyətin sosial-iqtisadi sifarişləri YAP-ın konseptual strateji proqramında ana xətti təşkil edir.

Çıxışlardan sonra partiyanın yerli təşkilatının fəaliyyətində və rayonun ictimai-siyasi həyatında aktiv iştirakına görə bir qrup şəxsə Fəxri fərmanlar, habelə YAP-ın 30 illiyinə həsr olunmuş mini-futbol, şahmat turnirlərinin və inşa-yazı müsabiqəsinin qaliblərinə isə medallar, kuboklar, Fəxri diplomlar və qiymətli hədiyyələr təqdim olundu. Tədbirə bədii hissə ilə yekun vurulub.

Qəbələ

Noyabrın 4-də Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Qəbələ rayon təşkilatı partiyanın təsis edilməsinin 30-cu ildönümü münasibətilə tədbir keçirib. Tədbir iştirakçıları əvvəlcə partiyanın yaradıcısı, ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsi önünə gül dəstələri düzüb, xatirəsinə ehtiramla yad ediblər.

Sonra rayon Şəhidlər xiyabanı ziyarət olunub, Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçmiş şəhidlərin əziz xatirələri ehtiramla anılıb. Tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib, ulu öndər Heydər Əliyevin və Azərbaycanın müstəqilliyi, suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olmuş qəhrəmanlarımızın əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Sonra Yeni Azərbaycan Partiyasının 30 illik fəaliyyətindən bəhs edən videoçarx nümayiş olunub.

Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Qəbələ rayon təşkilatının sədri Abil Ağasəfov tarixi zərurətdən yaranan Yeni Azərbaycan Partiyasının 30 il ərzində şərəfli yol keçdiyini tədbir iştirakçılarına diqqətinə çatdırıb. Abil Ağasəfov bildirdi ki, Ümummilli Liderin müdrik, uzaqgörən siyasəti və zəngin dövlətçilik təcrübəsi dövlət müstəqilliyimizin itirilməsi təhlükəsinin qarşısının alınmasına, vətəndaş qarşıdurmasının aradan qalxmasına, müstəqil dövlətin qurulması və möhkəmlənməsinə, sosial-iqtisadi inkişafın təmin



edilməsinə və digər mühüm nailiyyətlərin əldə olunmasına imkan verdi.

Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Səbuhi Abdullayev çıxış edərək ulu öndər Heydər Əliyevin qurucusu olduğu Yeni Azərbaycan Partiyasının keçdiyi şərəfli yoldan, əldə etdiyi uğurlardan bəhs edib və partiyanın Ulu Öndərin fikirlərinə istinad edərək, dünyanın, bu günün və gələcəyin partiyası olaraq əaliyyət göstərdiyini qeyd edib.

YAP İdarə Heyətinin üzvü, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Aynur Sofiyeva vurğulayıb ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranması tarixi zərurət, o dövrdə cərəyan edən hadisələrin yekunu və mövcud olan ictimai-siyasi şəraitin məntiqi nəticəsi idi. Olduqca çətin şəraitdə yaranmış partiyanın çox qısa müddətdə böyük siyasi qüvvə kimi formalaşmasını, minlərlə vicdanlı və əqidlili insanın onun sıralarında birləşməsinə Heydər Əliyev fenomeninin qüdrətindən xəbər verdiyini diqqətə çatdırıb.

Milli Məclisin deputatı Aqiyə Naxçıvanlı bildirib ki, Ümummilli Liderin düşünülmüş və məqsədyönlü siyasəti Prezident, YAP-ın sədri İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi müstəqil Azərbaycan bu gün dünyanın siyasi sistemində özünəməxsus yeri ilə seçilir.

Qəbələ rayon Ağsaqqallar Şurasının üzvü Qüdrət Səmədov, Qəbələ rayonu Nic qəsəbə 5 sayılı tam orta məktəbin direktoru Venera Antonova, şəhid anası Elmira Abdurahmanova və Vətən müharibəsi qazisi Laçın Nadirli çıxışlarında partiyanın Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə inkişaf və qələbə yolunda əmin addımlarla irəlilədiyini söyləyiblər. Sonda rayonun ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakına görə bir qrup partiya fəali fəxri fərmanla təltif edilib. YAP sıralarına yeni qoşulanlara üzvlük vəsiqələri təqdim olunub.



Yeni Azərbaycan Partiyası-



30

Yeni Azərbaycan Partiyası 30 il ...

Tarixi zərurətdən Qalib xalqın zəfər partiyasına qədər gedən yol



*Sadaqat Valiyeva
Milli Məclisin deputatı*

90-cı illərin əvvəllərində Azərbaycanda hər bir sahədə hərə-mərclik, özbaşınalıq, kaos, dövlət idarəçiliyində hakimiyyət uğrunda mübarizə, siyasi çekişmələr hökm sürürdü. Eyni zamanda Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü və torpaqlarımızın işğalı davam edirdi. Artıq vəziyyət o qədər çətin və ağır həddə çatmışdır ki, ölkəmiz müstəqil dövlət kimi dünya xəritəsindən silinmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalmışdı. Azərbaycanı belə çətin vəziyyətdən xilas etmək üçün yeni bir siyasi təşkilatın yaradılması mütləq tarixi zərurətə çevrilmişdi.

Hər zaman olduğu kimi bu dəfə də Azərbaycan xalqının ümid yeri Ulu Öndərimiz, Ümumilli Liderimiz, Xalqımızın xiləskarı Heydər Əliyev idi. Məhz bu məqsədlə 1992-ci il oktyabr ayının 16-da 91 nəfər Azərbaycan ziyalısı yeni bir siyasi partiyanın yaradılması təşəbbüsü ilə Heydər Əliyev dühasına xüsusi müraciət ünvanladı. Hər zaman xalqın yanında olan, keçə-gündüz xalqı üçün çalışan Ümumilli Liderimiz Heydər Əliyev xalqın çağırışlarına səs verərək mü-

raciəti qəbul etdi və Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasına, onun sədri olmağa razılıq verdi. Lakin o zamankı hakimiyyət Heydər Əliyevin Bakıya gəlməsinə maneələr yaradırdı. Bu səbəbdəndə partiyayı yaratmaq istəyən bir qrup- 550 nəfərdən ibarət təşəbbüs qrupu Naxçıvana gedərək partiyanın təsis konfransını orada keçirməyə müvəffəq oldular.

Beləliklə, 1992-ci il noyabrın 21-də Heydər Əliyevin sədrliyi ilə keçirilmiş təsis konfransında Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması haqqında qərar qəbul edildi və Heydər Əliyev yekdilliklə partiyanın Sədri seçildi. Bununla da ölkəmizin həyatında yeni və sürətli inkişaf dövrünün əsası qoyuldu. Yeni Azərbaycan Partiyası yarandığı zamanda müxalifət partiyası olmasına baxmayaraq böyük siyasətçi Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında xalqın sevgisini, inamını qazanaraq qısa müddət ərzində iqtidar partiyasına çevrildi. Tarixi zərurətdən yaranan, Azərbaycanın hər bir qəlbəsində böyük payı və imzası olan, ölkəmizin inkişafına töhfə vermiş Yeni Azərbaycan Partiya-

sı günbəgün, saatbasaat böyüyərək, inkişaf edərək Qafqazın ən böyük partiyasına çevrilmişdir. Dünyanın siyasi tarixində Yeni Azərbaycan Partiyası kimi qısa müddət ərzində iqtidar partiyasına çevrilən, avanqard, xalqın məhəbbətini qazanmış, ümid yerinə və ümumxalq partiyaya çevrilmiş bir partiya rast gəlinməmişdir.

Bu gün Azərbaycanda mövcud olan xalq-iqtidar, xalq-YAP birliyi dünya ölkələrinə əsl nümunədir. Ötən 30 il ərzində çətin, uğurlu və şərəfli yol keçmiş Yeni Azərbaycan Partiyası Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin qeyd etdiyi kimi "dünən, bu günün və sabahın partiyası" na çevrilərək 30 illik yubileyini Qalib Azərbaycanın Zəfər partiyası kimi qeyd edir. Dövləti qurub yaratmaq nə qədər çətindirsə onu qoruyub saxlamaq da bir o qədər çətinidir. Ümumilli Liderimiz Heydər Əliyevin Azərbaycan qarşısında ən böyük xidmətlərindən biri də İlham Əliyev kimi uzaqgörən, müdrik, dahi siyasətçi yetişdirməsi olmuşdur. Məhz möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyev, Ümumilli Liderimiz Heydər Əliyevin bütün etimad və etibarını tamüzlə doğrultmuşdur. Ulu Öndərimizin başladığı bütün işləri yük-

sək səviyyədə davam etdirmiş, qarşıya qoyulmuş hədəflərə çatdırmış, Azərbaycanı dünyada öz gücü, qüdrəti və inkişafı ilə seçilən Qalib bir dövlətə çevirmiş, Ata vəsiyyətini yerinə yetirmişdir. Azərbaycanın əldə etdiyi hər bir uğurun əsasında Heydər Əliyev siyasəti və İlham Əliyev siyasəti dayanır. Bu gün Azərbaycan Heydər Əliyev və İlham Əliyev siyasəti nəticəsində dünyaya günəş kimi saçır. Düşmənlərimizi kor edən bu günəşin nuru Azərbaycanı uqurlara aparan yola şəfəq saçır.

Yaşasın Prezident İlham Əliyev, var olsun Qalib xalqın Zəfər partiyası olan Yeni Azərbaycan Partiyası!

"Ermənilərdə dostluğa sadıqlıq anlayışı yoxdur"



altında olan İran Azərbaycanla əməkdaşlıq etməklə daha çox məsələlərə nail ola bilər. Amma Ermənistanın İrana verə biləcəyi heç bir şey yoxdur".

Deputat sözlərinə belə davam edib: "Ermənistan bu gün İranla dostluq və əməkdaşlıq etməkdən danışsa da, sabah özü üçün lazım olanda İrani də satacaq. Ermənilər üçün müqəddəslik və dostluğa sadıqlıq anlayışı yoxdur. Tarixən də ermənilər özlərini satqın və etibarsız olduqlarını sübut ediblər. Həm də İran əhalisinin 40%-dən çoxu azərbaycanlılardır. İran ordusunda xidmət edənlərin çoxu da azərbaycanlılardır.

İranın Ermənistanla yaxınlaşaraq Azərbaycana düşmən münasibəti sərgiləməyə davam etdirməklə öz ölkə daxilindəki vəziyyəti daha da gərginləşdirəcək. Bu gün İranın Azərbaycanda sabitliyi pozmağına cəhdlər etməsinə baxmayaraq Azərbaycan qonşuluq münasibətlərinə hörmətlə yanaşır və bu ölkəyə qarşı heç bir hərəket etmir.

Azərbaycan qonşu ölkələrin daxili işlərinə qarışmır. Amma İran tərəfindən ölkəmizə təhdidlər davamlı müşahidə olunarsa, təbii ki, Azərbaycan da müxtəlif üsullara əl atar. Ona görə də İran rəsmiləri Azərbaycanın onlara bəslədiyi səmimi münasibəti dəyərləndirməli və hörmətlə yanaşmalıdır".

Ayşən Vəli

YAP Xəzər rayon təşkilatının fəalları Heydər Əliyev Mərkəzini ziyarət ediblər

Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) təsis edilməsinin 30-cu ildönümünü münasibətilə partiyanın Mərkəzi Aparatı tərəfindən hazırlanmış və İdarə Heyətinin qərarı ilə təsdiq edilmiş Tədbirlər Planına uyğun olaraq YAP-ın Bakı şəhəri üzrə rayon təşkilatlarının gənc fəallarının Heydər Əliyev Mərkəzinə ekskursiyası davam edir.

Noyabrın 4-də YAP Xəzər rayon təşkilatının fəalları Heydər Əliyev Mərkəzini ziyarət ediblər. Partiya fəalları Ulu Öndərin zəngin və mənalı ömür yolunu əks etdirən eksponatlarla, əyani vəsaitlərlə tanış olublar.



Qələbə tariximizin vazıldığı günlər

8 NOYABR
ZƏFƏR GÜNÜ



MƏTLƏB
Metlebsalahov@mail.ru

Əliyevdən Makrona SİYASƏT DƏRSİ!

Bəli, sözün əsl mənasında SİYASƏT DƏRSİ!!!
Azərbaycan dövlət başçısının son bir həftədəki gərgin diplomatik və siyasi gedişləri barədə yazıram. Heç bir şablon tərifə, bəlağətli cümlələrə ehtiyac duyulmayan usta və pragmatik gedişlər barədə, real və gerçək siyasət barədə. Özü də "Müsyö Jordan"lardan tutmuş əmmaməli mollalara qədər düşmənlərin dörd yandan ətrafını zı bürüdüğü bir vaxtda.

Prezident İlham Əliyev uzun onilliklərdir ATƏT deyilən lazımsız və avara qurumun həmsədri olan, daima da vasitəçidən daha çox erməni təəssübkeşi rolunda çıxış edən Fransanın tarixi mənada siyasi mahiyyətini uzaq Əlcəzairdə açmış hər kəse göstərdi. Həm də Fransanın gerçək simasının tarixi "pasportu" olan Əlcəzairdə!

O Əlcəzairdə ki, hər bir qarış torpağında Fransanın işgəncə və rəzalət hekayəsi yaşanmış. Əslində, bütün bunlar bilinen həqiqətlər idi, amma bu həqiqətləri cəsəret edib dilə gətirmək həm də siyasi əzmkarlıq istəyir, bunu da hər kəs bacarmır axı...

Prezident İlham Əliyevin ərəb dünyası və Afrika İttifaqının ən böyük ölkəsindən- uzaq Əlcəzairdən səsləndirdiyi mühüm siyasi mesajlar artıq öz hədəflərinə çatmış. Çünki uzun əsrlərdir "mədəni və müasir" Fransanın müstəmləkəçiliyi altında inləmiş, olmanın soyqırımlarına məruz qalmış, dünya tarixində Fransa və fransızlar üçün üz qarası olaraq xatırlanan Əlcəzairdən uçan həqiqət sədası dünyada daha aydın eşidilir, hədəfə daha tez çatır.

Gələk siyasi səhnədə fransızdan daha çox erməni qiya-fəsinə çıxış edən E.Makron barəsində danışmağa. Hazırda Fransa prezidenti olan bu şəxsin siyasi personası barədə, onun ədalətsiz və ermənipərəst mövqeyindən qəzəblənən azərbaycanlı kimi deyil, daha çox bir jurnalist olaraq fikir bildirəcəm. Əslində, mənim bu fikirlərimi E.Makronun qeyri-ciddiliyindən təngə gələn ən nüfuzlu və ictimai rəyə güclü təsir imkanları olan Fransa KİV-ləri də boy-boy nüsxələyir. Bu adam siyasətçi obrazından daha çox, yolunu azaraq təsadüfən Yelisey Sarayına soxulan dərviş xatırladır. Nə şəxsi keyfiyyətləri, nə personası, nə siyasətçi ağırlığı. E. Makronun Yelisey Sarayının sahibi olması imkan vermir. Nəçün onilliklərdir peşəkar və usta siyasətçilərin tərfindən yönəldilən Fransa dövləti, bu gün tam fərqli görüntüyə bürünmüşdür. Şarl De Qollun, Jak Şirakin əzəməti ilə Makronun hazırkı əziq və diletant siyasi obrazını müqayisə etmək, ilk növbədə elə vətənpərvər fransızlar üçün əsl xəcalət yaradır.

E.Makron kimi qeyri-peşəkarın ucubandan dünya siyasətindəki olan-qalan nüfuzunu da itirən Fransa, indi də erməni siyasətinin güdazına gedir. Əvvəlcə Avropa İttifaqının Prezidenti Şarl Mişelin təşəbbüsü ilə keçirilən görüşlərə başını soxan Makron, daha sonra da keçmiş Minsk qrupunu yenidən işə salmaq üçün DİLETANT səviyyəli cəhdlərə baş vurdu. Brüsseldəki danışıqlardan dərhal bir neçə saat sonra da çıxıb tam əksinə Nikol Paşinyanın ucuz vəkili kimi çıxış etdi. Bu adam tələyə düşmüş ov kimi hara gəldi çırpınıb yol axtarır. Əslində öz erməni qardaşlarını "quyunun dibindən" çıxarmaq üçün çalışır müsyö E.Makron. Onun bu diletant siyasi gedişləri açıq şəkildə anti-Azərbaycan siyasətinə hesablanmış. Həm də Türkiyə faktoruna görə belə dəlilov şəkildə çırpınıb N.Paşinyanın dostu.

Bu adam Türkiyənin Azərbaycanın haqlı mövqeyini ardıcıl şəkildə dəstəkləməsindən ödəncədə narahatdır ki, danışıqları pozmaq, erməniləri yenidən Azərbaycanla müharibəyə sürükləmək, xüsusilə Türkiyənin bölgədəki ağır çəkili nüfuzunu zədələmək üçün hər yola baş vurur.

Hətta erməni "sevgisi" və Azərbaycan-Türkiyə düşmənciliyi o həddə çatmış ki, E. Makron Ayətullah Xomeyni ilə bizə qarşı ittifaqa girməkdən belə çəkinmir. Gərçi A.Xomeyninin Fransaya yad olmadığı barədə el-oba az danışmış. Deməli, haradasa "torbada pişik var"...

Azərbaycan Prezidentinin dəqiq hədəfə hesablanmış, həm də çox usta diplomatik gedişləri və siyasi zərbələri Avropa İttifaqından tutmuş Ərəb Liqasına qədər böyük siyasi coğrafiyanı ələ zərgər dəqiqliyi ilə əhatə edir ki, həm Soçi görüşündə gözlerini Krem tavanına zilləyən qeyri-ciddi N.Paşinyan, həm də qeyri-peşəkarlıqda ondan geri qalmayan E.Makron bu siyasətin qarşısında MAT vəziyyətindədirlər. Bu, gerçəkdən ustalıqla yürüdülməz hazırkı siyasətin GERÇƏK TABLOSUDUR. Siyasət axı reallıq sənətidir. Hazırkı reallıq isə odur ki, Azərbaycan Prezidenti həm İrəvana, həm də onun Avropadakı və cənubdakı can bir, qəlb bir "qardaşlarına" ustad dərsi keçir. DƏRSİN isə coğrafiyası olmur, əsas HƏDƏFDİR!

Zümrüd BAYRAMOVA

"Müzəffər Azərbaycan Ordusu Cəbrayıl rayonunun Mirək, Kavdar, Zəngilan rayonunun Məşədişmayilli, Şafibəyli, Qubadlı rayonunun Başarat, Qarakişilər, Qaracallı kəndlərini işğaldan azad etmişdir. Eşq olsun Azərbaycan Ordusuna! Qarabağ Azərbaycandır!". Bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 4 noyabr 2020-ci il tarixində özünün "Twitter" hesabında bildirmişdi.

Zəfərimizə tarixi günlər qalmışdır. 44 günlük Vətən müharibəsində qısa bir zamanda uğurlu əməliyyatlar nəticəsində düşmən tapdağı altında olan torpaqlarımız işğaldan azad olunurdu.

"DÖYÜŞ MEYDANINDA QAZANILMIŞ QƏLƏBƏLƏR SİYASİ MÜSTƏVIDƏ DƏ QƏLƏBƏNİN QAZANILMASINI ŞƏRTLƏNDİRDİ"

Bu, 44 gün bizim daş yaddaşımıza əbədi olaraq köçdü. Bu tarixi günləri həyəcənsiz yaşamamaq mümkün deyildi. Bu sevinci bizlərə nəsib edən Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev və güclü və şanlı Müzəffər Ordumuz idi. Ötən ilin bu günündə müharibənin bitməsinə sayılı günlər qalmışdı. Bir neçə gündən sonra artıq Qələbə xəbərini eşidəcəydik. Qələbəmiz bir addımlıqda idi. 30 ilə yaxın gözlədiyimiz tarixi Zəfər sevincimizin lap astanasında idik. Cənab Prezident böyük xalqımıza bu Qələbə xəbərini verəcəkdi. Hər gün torpağımız şəhidlər verirdi. Vətənin mərd, igid övladları Vətən, deyib düşmən üzərinə hücum edirdilər. Xocalı qisası alınırdı, 30 il torpaq nisgili ilə yaşayan insanların qisası alınırdı, mübarizlərin, poladların qisası alınırdı, bir ovuc torpaq nisgili ilə dünyasını dəyişən insanların qisası alınırdı. Qisas qiyamətə qalmadı. Qisas almaq və torpaqların hər qarışı uğrunda mübarizəyə qalxan övladlarımız ölümün gözünə dik baxdılar. Hələ uşaqlıqdan torpaqlarımızdan erməniləri qovmağa və onlara dərs verməyə hazır yetişmişdilər. Gerçəkliyə çevrilən bu günü sanki hər gün xəyallarında qurmuşdurlar. İki il bundan əvvəl hələ də qızğın döyüşlər davam edirdi. Hələ neçə-neçə Vətən övladı can fəda edəcəkdir. Şəhadətə qovuşacaqdı, Şəhidlik zirvəsinə yüksələcəkdi. Bu gün ən yüksək zirvədə duran şəhidlərimiz ölümsüzlüyə qovuşublar, adları gələn yerdə vüqarlı bir xalq olduğumuzla qürurlanırıq. Azərbaycan tarixinə silinməz tarixi həkk edən şəhidlərimiz. Ali Baş Komandanın gücü və qətiyyətli iradəsi, siyasəti nəticəsində Azərbaycan Ordusu müharibədə Zəfər qazandı. Cənab Prezident İlham Əliyevin bildirdiyi kimi, "İkinci Qarabağ müharibəsi tarixdə Azərbaycanın şanlı qələbəsi kimi qalacaq. Bu qələbənin qazanılmasında bütün xalqımız birlik, həmrəylik göstərmişdir. Atılan addımlar bir məqsədi güdürdü ki, qısa müddət ərzində az itkilərlə düşməne elə sarsıdıcı zərbə vuraq ki, düşmən məcbur olub torpaqlarımızdan çıxsın. Döyüş meydanında qazanılmış qələbələr siyasi müstəvidədə qələbənin qazanılmasını şərtləndirir".

kim qalacaq. Bu qələbənin qazanılmasında bütün xalqımız birlik, həmrəylik göstərmişdir. Atılan addımlar bir məqsədi güdürdü ki, qısa müddət ərzində az itkilərlə düşməne elə sarsıdıcı zərbə vuraq ki, düşmən məcbur olub torpaqlarımızdan çıxsın. Döyüş meydanında qazanılmış qələbələr siyasi müstəvidədə qələbənin qazanılmasını şərtləndirir".

AZƏRBAYCAN ƏSGƏRİ DÜŞMƏNİN TIKDIYI İSTEHKAM MANEƏLƏRİNİ YARIR, QURDUĞU PUSQULARI DAĞIDIR VƏ HƏDƏFƏ YAXINLAŞIRDI

Qanlı döyüşlər davam etdiyi günlərdə Azərbaycan vətəndaşları, eləcə də xaricdə yaşayan soydaşlarımız Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə məktublar göndərirdilər. Onlar rəşadətli ordumuzun uğurlu əməliyyatları, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi ilə bağlı sevinc hissələrini bölüşür, dövlətimizin başçısına minnətdarlıqlarını bildirirdilər. Xaricdə yaşayan soydaşlarımızdan biri belə yazırdı: "Çox hörmətli cənab Prezident, bu gün dünyanın harasında olmasından asılı olmayaraq, bütün dünya azərbaycanlılarının diqqəti Sizə yönəlib. Müzəffər Ali Baş Komandan kimi xalqımızın torpaqlarımızın bütövlüyü, haqq və ədalət uğrunda mübarizəsinə rəhbərlik edirsiniz. Bu gün ölkəmizə qarşı şər və böhtan kampaniyalarına külli miqdarda vəsait xərclənir. Azərbaycanın dünyaya açıq və aydın mesajları təhrif olunur. İndi ən mühüm işlərdən biri Azərbaycanın həqiqətlərini və hədəflərini dünyaya çatdırmaq üçün informasiya hücumlarını dəf etməkdir. Bu hər bir vətənpərvər insanın ümumi vəzifəsidir. ...Biz həmişə Sizinləyik. Sizin müdrikliyinizə, xoşməramliliyinizə, qətiyyətinizə əminik. Daim xalqımızın, dövlətimizin mənafeələrini qorumaq üçün davamlı səy göstərdiyinizə inanırıq. Uca Allah qətiyyətinizi, gücünüzü yüz qat artırınsın və Sizin vasitənizlə xalqımızı gücləndirsin."

BU QƏLƏBƏDƏ VƏTƏN TORPAĞINI QANI, CANI BAHASINA AZAD EDƏN MİNLƏRLƏ VƏTƏN ÖVLADININ PAYI VAR

Sürücülük vəsiqəsi üzərində olmayanları cərimə gözləyirmi?



liyinin müvafiq sistemində və Yol Patrol Xidmətlərinin fəaliyyətini həyata keçirən əməkdaşların inteqrasiya olunmuş bolt kompüterlərində, eyni zamanda onlara verilən planşetlərdə sürücünün məlumatını daxil edərək onun haqqında öyrənə bilərlər. O məlumatlar doğrusunda yol polisi əməkdaşı inzibati xəta üzrə tətbiq olunan protokolda bu sistem vasitəsi ilə həyata keçirir. Onsuz da yol polisi əməkdaşı həmin sadaladığımız avadanlıqlar olmasa, sürücüyə cərimə tətbiq edə və

xidmətini də praktiki olaraq apara bilməz. Yəni, birmənalı şəkildə deyə bilərik ki, sürücülük vəsiqəsinin məlumatları bizim əməkdaşlarımızda var. Heç bir əməkdaşımız da hər hansı bir sürücünü saxlayaraq sürücülük vəsiqəsi olmadığına görə cəza və ya protokol tərtib edə bilməz. Amma hər bir sürücüyə tövsiyə olunur ki, onlar sənədlərini üzərlərində gəzdirsins və bu onun qanuni öhdəliyidir.

Ziya Hikmət oğlu

“Yol hərəkəti haqqında” qanununun 37-ci maddəsinin 1-ci hissəsində avtomobili idarə edən sürücünün üzərində hansı sənədlərin olması qeyd edilib. Lazım olan sənədlər sürücülük vəsiqəsi, avtomobilin texniki pasportu, etibarnamə ilə idarə edilirsə onun sənədi, hüquqi və vəzifəli şəxsin yol vərəqələri varsa bunlar da sürücünün üzərində olmalıdır”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Bakı Şəhər Dövlət Yol Polisi İdarəsinin baş inspektoru, polis mayoru Araz Əsgəri söyləyib.

Onun sözlərinə görə, əgər sürücünün vəsiqəsi özündə olmasa belə uzun illərdir ki, artıq Daxili İşlər Nazir-

QURUM RƏSMİSİ
AYDINLIQ GƏTİRDİ



Erməni eksperti ölkəsinin məhvi proqnozunu verdi

Ermənistanın "İrəvan geosiyasi klubu"nun rəhbəri, siyasi ekspert Arman Boşyanın fikrincə ölkə rəhbərliyi regiondakı situasiyanı tam olaraq adekvat qiymətləndirmir, Nikol Paşinyan sadəcə həmin situasiyaya uyğunlaşır ki, bu da faciəvi nəticələrə gətirib-çıxara bilər.

yüklənib və əbəs deyil ki, USAİD Ermənistanda təsir məqsədləri üçün yeni səviyyədə casus şəbəkəsi yaradır. Belə ki, Ermənistan respublikası 2018-ci ildən etibarən qərbyönlü vektor üzrə gedir”, deyərək qeyd edən erməni ekspertinin sözlərinə görə, əgər ABŞ Er-

regionda yalnız hərbi deyil, həm də siyasi rol oynayır.

“Amerikalılar Rusiyanın Cənubi Qafqazdakı rolunu zəiflətməyə cəhd edirlər”



Arman Boşyan: "Yeganə nəticə çıxarmaq olar: Ermənistanda Rusiya və İran təsirinin zəifləməsi istiqamətində güclü proses gedir"

Onun sözlərinə görə, ABŞ gərgin geosiyasi situasiyadan istifadə edərək erməni hakimiyyətinin müxtəlif təbəqələrində ən yüksək səviyyədə əldə etdikləri müəyyən razılaşmalar vasitəsi ilə təsir agentləri şəbəkəsini yaratmaq istiqamətində iş aparır. SİA xəbər verir ki, Boşyan "Sputnik Armeniya" saytına USAİD-in Avropa və Avrasiya üzrə büro rəhbəri Erin Elizabet Makkinin Ermənistana səfərini şərh edərkən deyib və qeyd edib ki, bu təşkilat məhz casus şəbəkəsini hazırlamaq üçün yaradılıb. Daha əvvəldən isə bildirilirdi ki, Makki Ermənistanla üçgünlük səfərə gəlib və onu təşkilatın müavini Aleksandr Sokolovski müşayiət edib.

“Qərbin enerji resursları ilə bağlı Cənubi Qafqazda maraqları var”

“Biz Ukraynadakı böhranın kəskinləşməsi ilə dünyada tektonik dəyişikliklərin şahidlərinə çevrilirik. Rusiya Ukrayna cəbhəsində kifayət qədər

mənistan hökuməti daxilində təsiredici casus şəbəkəsini yaratmağa nail olarsa onda Ermənistanı Rusiyadan ayırmaqla regionda amerikalıların maraqlarını müdafiə edə bilər. “Qərbin enerji resursları ilə bağlı Cənubi Qafqazda maraqları var” deyən Boşyan bildirib ki, hazırda Qarabağda Rusiya sülhməramlılarının olması Qərbə maneələr yaradır.

Ekspert əlavə edib ki, ABŞ-dan fərqli olaraq Rusiya hərbi cəhətdən təsir faktoruna sahibdir. Belə ki, yalnız Qarabağdakı sülhməramlılar deyil, həm də Gümrüdəki 102-ci hərbi baza

Boşyan USAİD rəhbərliyinin Ermənistanla nəyə görə məhz indiki zamanda səfər etməsini də izah etməyə çalışıb. Onun sözlərinə görə, Ermənistan bu gün İran, Qərb, Rusiya üzrə balanslaşdırılmış siyasət apardığını sərgiləyir, amma gerçəkliyə qalanda bu siyasət qərbyönlüdür. “Əslində, Ermənistan 2018-ci ildən Rusiyayönlü siyasət aparmasına son qoyub. Amerikalılar Rusiyanın Cənubi Qafqazdakı rolunu zəiflətməyə cəhd edirlər və ABŞ-ın səlahiyyətli şəxslərinin Ermənistanla səfərləri də bununla bağlıdır. Bu səfər geosiyasi hərəkət məsələsini həll edir”, deyərək erməni eksperti bu cür düşünür və o, istisna etmir ki, Qərb erməni siyasi elitasına, yeni mövcud hakimiyyətə öz iqtidarını əlində saxlaması, qoruması üçün vəd verib.

KTMT-yə gəlincə isə Boşyan bildirib ki, bu təşkilat hazırkı məqamda böhran dövrünü yaşayır və onun regiondakı mövcudluğu böyük sual altındadır. O, bunu sentyabr ayındakı eskalasiya və KTMT-nin etinasızlığı ilə əlaqələndirməyə çalışıb. O sonda bildirib ki, Nikol Paşinyanın qərbyönlü siyasəti sonradan ölkəni daha asılı vəziyyətə - iqtisadi kollapsa, hətta ərazilərinin itirilməsinə və məhvə doğru aparacaq.

Rövşən RƏSULOY

“Siyasi partiyalar haqqında” yeni qanun layihəsi ilə bağlı ictimai dinləmə keçirilib



Dünən Milli Məclis tərəfindən “Siyasi partiyalar haqqında” yeni qanun layihəsi ilə bağlı növbəti ictimai dinləmə təşkil olunub. Dinləmədə Milli Məclis sədrinin müavinləri, parlamentdə təmsil olunan partiyaların nümayəndələri, deputatlar və QHT rəhbərləri iştirak ediblər. Tədbirdə əvvəlcə Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi tərəfindən bu sahədə aparılan tədqiqatların nəticələri açıqlanıb.

Sonra çıxış edən Milli Məclis sədrinin birinci müavini Əli Hüseynli, parlament sədrinin müavini Fəzail İbrahimli, Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi İdarə Heyətinin sədri Zahid Oruc, Yeni Azərbaycan Partiyası İdarə Heyətinin üzvü Hikmət Babaoğlu və digərləri qanun layihəsi ilə bağlı fikirlərini bildirib, rəy və təkliflərini irəli sürüblər. Qeyd olunub ki, müzakirələrin əsas məqsədi qanun layihəsinin təkmilləşdirilməsidir. Tədbir digər çıxışlarla davam edib.

Yapon professor: “Soçidə Ermənistan və Azərbaycan arasında məsələnin yalnız sülh yolu ilə həllinə dair razılaşmanı müsbət qiymətləndirirəm”

Oktabrın 31-də Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin təşəbbüsü ilə Soçidə keçirilən görüşdə Ermənistan və Azərbaycan arasında məsələlərin yalnız sülh yolu ilə həlli barədə əldə edilən razılaşmanı müsbət qiymətləndirirəm.



Bu sözləri AZƏRTAC-ın Yaponiyadakı xüsusi müxbirinə Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan liderlərinin Soçi görüşünün nəticələrini şərh edən Yaponiyanın Kaiji Universitetinin professoru, “ajmedia.jp” portalının baş redaktoru Akira Matsunaqa deyib. Professor vurğulayıb ki, danışıqlarda və qəbul edilmiş üçtərəfli Bəyanatda tərəflər arasında münaqişənin həllinin yalnız sülh yolu ilə həlli barədə razılaşmanın əldə edilməsi görüşün müsbət nəticəsi kimi yüksək qiymətləndirilməlidir.

Cari il sentyabrın ortalarında Ermənistan və Azərbaycan sərhədində baş verən qarşıdurmanın ağır nəticələrini, hər iki tərəfdən çoxlu sayda əsgərin həlak olmasını xatırladan A.Matsunaqa Prezident İlham Əliyevlə baş nazir Nikol Paşinyanın bundan sonra münaqişənin həlli üçün güc tətbiq etməmək barədə qəbul etdiyi sənədi və tərəflər arasında gələcək sülh müqaviləsinin imzalanması üçün yaranan əlverişli imkanı xüsusi qeyd edib. Rusiya Prezidentinin “Bu çox məhsuldar görüş oldu və o, gələcək sülh sazişi üçün yaxşı atmosfer yaratdı”, - sözlərini sitat gətirib.

Bununla yanaşı, yapon professor bildirib ki, məhz Ermənistan tərəfinin hərəkətləri Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli üçün Azərbaycan tərəfinin bütün cəhdlərini heçə endirir. Ermənistandakı radikal millətçi qüvvələr sülhün əldə edilməsinə və qorunmasına qarşı çıxırlar.

Otuz il. Zaman baxımından qısa görünən bu dövr Azərbaycanın tarixinə hansı uğur səhifələrini yazdı? Yaranmasından ötən 30 ildə sıralarını kəmiyyət və keyfiyyət baxımından zənginləşdirən Yeni Azərbaycan Partiyası cəmiyyətdə özünü təsdiq etməsinin nəticəsidir ki, ötən 30 il ərzində partiyanın ölkədə keçirilən prezident, parlament, bələdiyyə seçkilərində bir-birindən parlaq qələbələr əldə etməsi məhz yarandığı gündən indiyədək xalqın partiyası, ona ümumxalq partiyası statusunu qazandırması və nəhayət, nəinki ölkənin, hətta Cənubi Qafqazın aparıcı siyasi təşkilatına çevrilməsidir.

YAP GÜCLÜ LİDER ƏTRAFINDA YARANMIŞ APARICI SİYASİ QÜVVƏDİR

Ümumiyyətlə, müstəqilliyin ilk illərində yaranan kaos və anarxiyanın aradan qaldırılmasında, sabitliyin və inkişafın təmin olunmasında, Azərbaycanın böyük uğurlar qazanmasında Yeni Azərbaycan Partiyasının müstəsna rolu olub. Ölkəmiz ağır vəziyyətdə olarkən Azərbaycan xalqının görkəmli nümayəndələri - ziyalılar, tanınmış insanlar böyük dövlət xadimi, Ümummilli lider Heydər Əliyevə müraciət etdilər. Xalqımız həmin dövrdə Naxçıvan Ali Məclisinin Sədri olan Ulu öndər Heydər Əliyevi yeganə xilaskar şəxsiyyət olaraq dəyərləndirdi və bütün ümidlər ümummilli liderimizə bağlanmışdı. Məlumdur ki, o zaman Ulu öndər Heydər Əliyevə Bakıda yaşamağa imkan vermədiklərinə görə ümummilli liderimiz məcburiyyət qarşısında qalaraq Naxçıvan Muxtar Respublikasına getmişdi. Amma ona qarşı təzyiqlər Naxçıvanda da davam edirdi, həmçinin Heydər Əliyevin tərəfdarlarına qarşı güclü təqiblər aparılırdı. O zaman Azərbaycan Respublikasının Ali Sovetinin Nizamnaməsində Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədrinin respublika Ali Sovetinin sədrinin müavini olmasını təsbit edən maddəni dəyişdirdilər. Bunlara paralel olaraq 1992-ci ildə Azərbaycan Konstitusiyasının 121-ci maddəsinin II bəndinə belə bir maddə əlavə olunmuşdu ki, yaşı 65-dən yuxarı olan şəxslər prezident seçilə bilməzlər. Bu, bilavasitə ümummilli lider Heydər Əliyevə qarşı yönəlmişdi. Həmin düzəlişə etiraz olaraq Azərbaycanın xilasını və qurtuluşunu məhz Ulu öndər Heydər Əliyevdə görənlər insanları - Ümummilli liderimizin tərəfdarları 18 gün müddətində Bakıda Ali Sovetin qarşısında etiraz aksiyaları keçirdilər, mitinqlər təşkil etdilər. Belə olan halda, Azərbaycanın xilasına nail olmaq üçün Heydər Əliyevi müdafiə edənlər fəaliyyəti davam etdirmək üçün siyasi partiya yaratmaq qərarına gəldilər. 1992-ci ilin may ayında "Əlinçə" xeyriyyə cəmiyyəti tərəfindən ümummilli liderimizin rəhbərliyi ilə siyasi partiyanın yaranması təklifi irəli sürüldü. Məhz bu ərəfədə - 1992-ci il oktyabrın 16-da 91 nəfər ziyalı Ümummilli liderimizə müraciət etdi. Müraciətdə qeyd edilirdi ki, "öz adımızdan və on minlərlə respublika vətəndaşı adından Sizdən xahiş edirik ki, təşəkkül tapan Yeni Azərbaycan Partiyasına rəhbərlik etməyə razılıq verəsiniz. Azərbaycan Sizin sözlünüzü və qəti qərarınızı gözləyir". Ümummilli lider

YAP-30: AZƏRBAYCANIN QAZANDIĞI UĞURLARIN BƏLƏDÇİSİ

YAP-ın Sədri İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizin şərəfli tarixinin yeni qürur dolu səhifələri yazılır



Heydər Əliyev ziyalılara göndərdiyi 24 oktyabr 1992-ci il tarixli cavab məktubunda Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasına və ona rəhbərlik etməyə razılıq verdi. Həmin vaxda o zaman hakimiyyətdə olan qüvvələr Bakı şəhərində partiyanın təsis konfransının keçirilməsinə icazə vermədilər. Bu səbəbdən 50 nəfər partiyanın təsis konfransında iştirak etmək üçün Naxçıvan Muxtar Respublikasına yola düşdü və noyabrın 21-də 550 nəfərin iştirakı ilə Yeni Azərbaycan Partiyası təsis olundu və Heydər Əliyev partiyanın sədri oldu. Bütün bu təzyiqlər və təqiblərə baxmayaraq, Yeni Azərbaycan Partiyası öz fəaliyyətini davam etdirdi və qısa müddət ərzində hakimiyyətə gəldi.

YAP ÖZ FƏALİYYƏTİNİ ÜMUMMILLİ LİDERİMİZİN İDEYALARI ƏSASINDA UĞURLA DAVAM ETDİRİR

Heç şübhəsiz, Azərbaycanın tarixi qələbəsində, tərəqqi yolunda inamla irəliləməsində xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə fəaliyyət göstərən Yeni Azərbaycan Partiyası müstəqilliyimizin möhkəmləndirilməsinə, milli inkişafın təmin olunmasına xidmət edən fəaliyyətini davam etdirdi və bunun nəticəsində Azərbaycan tənəzzüldən xilas olaraq tərəqqi yoluna qədəm qoydu. Xalqımızın Heydər Əliyevə dərin inam və etimadı nəticəsində YAP yarandıqdan sonra respublikanın bütün bölgələrində onun təşkilatlanması prosesi başladı, partiyanın sıraları sürətlə genişləndi. Heydər Əliyevin müdrik siyasəti sayəsində müstəqil dövlət quruculuğunda əldə olunan uğurlar, Azərbaycanın dünya birliyində mövqeyinin möhkəmlənməsi YAP-ın xalq arasındakı nüfuzunu getdikcə artırdı. Və onu da vurğulamaq lazımdır ki, eger bu partiya qurulmasaydı və ulu öndər Heydər Əliyev ona rəhbərlik etməsəydi, bugünkü nailiyyətləri əldə etmək və ölkəmizin Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə hazırkı inkişaf səviyyəsinə çatması mümkün olmazdı.

YAP-İN SƏDRİ CƏNAB İLHAM ƏLİYEVİN RƏHBƏRLİYİ İLƏ ÖLKƏMİZİN ŞƏRƏFLİ TARİXİNİN YENİ QÜRUR DOLU SƏHİFƏLƏRİ YAZILIR

Bu gün ümummilli liderimizin layiqli da-

vamçısı olan Prezident, YAP-ın Sədri cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizin şərəfli tarixinin yeni qürur dolu səhifələri yazılır. Bu, hər şeydən əvvəl, YAP-ın öz gücünü xalqın dəstəyindən aldığı göstərir və partiyanın fəaliyyətinin Azərbaycan xalqı tərəfindən çox yüksək qiymətləndirilir. Çünki Prezident İlham Əliyevin apardığı siyasətin məqsəd və vəzifələri eyni zamanda onun Sədri olduğu partiyanın məqsəd və vəzifələri deməkdir. Buna görə də Prezident İlham Əliyevin təsdiq etdiyi, cəmiyyətin müxtəlif sahələrinin inkişafını nəzərdə tutan milli prioritetlər, dövlət proqramları, konsepsiyalar, inkişaf strategiyaları və fəaliyyət planlarındakı müddəalar partiyanın proqramında öz əksini tapmışdır. Partiyanın yeni proqramı beş fəsildən - "Partiyanın inkişafı və uğurları", "Siyasi dəyərlər və prinsiplər", "Partiyadaxili münasibətlərin və partiyanın fəaliyyətinin əsasları", "Partiyanın əsas hədəfləri" və "Müzəffər liderlə Azərbaycanı yeni zirvələrə aparan güclü partiya" ibarətdir. Hər bir fəsil sosial-iqtisadi, siyasi, mənəvi-mədəni, ordu quruculuğu, xarici siyasət, vətəndaş cəmiyyəti və s. sahələri əhatə edən bölmələrə ayrılır. Hər bir bölmədə partiyanın qarşısında dayanan hədəflər və vəzifələr göstərilir.

YENİ AZƏRBAYCAN PARTİYASININ VII QURULTAYININ KEÇİRİLMƏSİNİN ƏSAS SƏBƏBİ ÖLKƏDƏ VƏ REGIONDA YARANMIŞ YENİ REALLIQLARDIR

30 ilə yaxın şərəfli yolda Azərbaycanın qazandığı uğurların bələdçisi kimi çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyasının 2021-ci il martın 5-də VII qurultayının keçirilməsi də böyük tarixi hadisə idi. Çünki bu qurultay birliyimizin, həmrəyliyimizin nümayişi olmaqla, həm də bu 30 illər ərzində Yeni Azərbaycan Partiyasının daim təkmilləşməyə, yeniləşməyə doğru gətdiyinin bir daha ayani şəkildə sübutu idi. Dövlətimizin başçısı, partiyanın Sədri İlham Əliyevin söylədiyi kimi, Yeni Azərbaycan Partiyasının VII qurultayının keçirilməsinin əsas səbəbi ölkədə və regionda yaranmış yeni reallıqlardır. Artıq bir neçə ildir ki, ölkəmizdə həyata keçirilən islahatlar siyasi partiyaların da fəaliyyətinə öz müsbət təsirini göstərir. Yeni Azərbaycan Partiyasının VII Qurultayının keçirilməsi və qurultayda yeni Nizamnamənin qəbul olunması, müəyyən yeniliklərin

edilməsi, struktur dəyişikliyi siyasi islahatların tərkib hissəsi kimi dəyərləndirilə bilər. Eyni zamanda, qurultaydan keçən bir il ərzində YAP bir sıra ölkələrin siyasi partiyaları ilə əlaqələrin inkişafı istiqamətində mühüm addımlar atıb. Xüsusilə, Azərbaycan və Türkiyənin iqtidar partiyaları arasında uzun illər davam edən əməkdaşlıq 2021-ci ildə yeni mərhələyə qədəm qoydu. YAP-ın Sədri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev qurultaydakı genişməzmunlu çıxışında partiyanın yarandığı vaxtdan indiyə kimi müstəqil dövlətçiliyin və demokratik siyasi sistemin möhkəmlənməsi, ölkəmizin davamlı inkişafı, milli birliyin və vətəndaş həmrəyliyinə təmin olunması istiqamətində göstərdiyi fəaliyyətlə bağlı dəyərli fikirlər irəli sürdü. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi: "Partiyamızın VII qurultayı ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında önəmli hadisədir. Yeni Azərbaycan Partiyası nəinki Azərbaycanın, Cənubi Qafqazın ən böyük siyasi partiyasıdır. Partiyamızın böyük ənənələri var".

YAP GÜCLÜ, MONOLİT VƏ QƏLƏBƏLƏR, QALIBLƏR PARTİYASIDIR

Bəli, Yeni Azərbaycan Partiyası 30 il şərəfli yol keçərək monolitliyini qorudu, gücləndi, öz üstünlüyü, parlaq qələbələri ilə heç bir seçkidə rəqib tanımadı. Bütün iştirak etdiyi seçkilərdə Yeni Azərbaycan Partiyası qələbə qazanaraq bir daha ölkə vətəndaşlarının Azərbaycan reallığına verdiyi qiymət və Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu daxili və xarici siyasətə inamın ifadəsidir. Məhz bu gün sevinirik ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyaları yaşayır, qalib gəlir. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyev tərəfindən bu ölməz amallar sədaqətlə, cəsərlə daha müvəffəqiyyətlə həyata keçirilir. Azərbaycan Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyev martın 5-də partiyanın keçirilən VII qurultayında çıxışı zamanı Yeni Azərbaycan Partiyasının VI qurultayından üç il ötdüyünü və bu illər ərzində böyük nailiyyətlər və qələbələr əldə olunduğunu deyib: "Bu illər ölkəmiz üçün, bölgəmiz üçün həlledici illər olmuşdur. Üç il ərzində ölkə həyatında bir çox önəmli hadisələr baş vermişdir. Təbii ki, onların arasında ən önəmli ərazi bütövlüyümüzün bərpa edilməsi, Vətən müharibəsində parlaq Qələbənin qazanılmasıdır. Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa etdi, tarixi ədaləti bərpa etdi, işğalçıları əzəli torpaqlarımızdan qovdu və beləliklə, tarixi ədalət bərpa olundu. Bizim şanlı Qələbəmiz qürur mənbəyimizdir".

Bəli, bu Qələbə həqiqətən də bizim qürur mənbəyimizdir. Bu reallığı Azərbaycan xalqı görür və bəlkə də bu, son 30 ildə bu qədər qürurlu olmamışdı - 44 gün ərzində tariximizin Zəfər Salməsi yazıldı, Bütövləşən Azərbaycanımız - Qarabağ Azərbaycanımıza qovuşduq. Məhz bu Böyük Qələbə Prezident İlham Əliyevin sözlünə, vədinə sadıq qalan dövlət başçısı imicini qazanması bütün sahələrdə təsdiqlənməsinin reallığıdır. Bu yerdə Prezident İlham Əliyevin 2003-cü ildə keçirilən andiçmə mərasimində söylədiyi bu fikirləri bir daha yada salmaq yerinə düşər: "Bütün bunları həyata keçirmək və Azərbaycanı qüdrətli dövlətə çevirmək üçün, ən başlıcası, ölkədə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasəti davam etdirilməlidir. Bu gün yüksək kürsüdə çıxış edərkən, mən Azərbaycan xalqına söz verirəm ki, bu siyasətə sadıq qalacağam, heç vaxt bu yoldan dönməyəcəyəm, Heydər Əliyevin siyasətini davam etdirəcəyəm".

Beləliklə, zamanın tələbi ilə yaranan və ümumxalq partiyasına çevrilən YAP hakimiyyətin siyasi istinadgahı kimi bundan sonra da fəaliyyətini uğurla həyata keçirəcək. Hər zaman olduğu kimi, Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyalarının və Prezident İlham Əliyevin siyasi kursunun uğurla həyata keçirilməsində layiqincə iştirak edəcək.

RƏFIQƏ KAMALQIZI



Son zamanlar qloballaşma prosesləri səngisə də, dünya bir-birindən asılı çoxqütblü mexanizm olaraq qalır. Ekspertlərin də rəyinə inansaq, Qərbin Rusiya və Çini dünya sistemindən sıxışdırıb çıxarmaq cəhdləri kimi ABŞ-ın hegemonluq iddiaları da səmərəsizdir.



Qlobal təchizat zəncirlərinin kövrəkliyini ifşa edən iki il yarımlıq pandemiya və Ukraynada Rusiya ilə Qərb arasında iqtisadi əlaqələri kəsən, qlobal ərzaq və enerji bazarlarını pozan səkkiz aylıq hərbi münaqişədən sonra dünya məhv olmaq nöqtəsindən belə görünür. Belə bir mənzərədə bir çoxlarının fikrincə, qloballaşma nisbətən arxa plana keçib. Ekspertlər iddia edirlər ki, Birinci Dünya Müharibəsi və 1918-ci il qrip pandemiyası qloballaşmanın ilk böyük dövrünü başa vurduğu kimi, Rusiyanın Ukraynadakı xüsusi əməliyyatı, COVID-19, populizmin qaynar həddə çatması və ABŞ ilə Çin arasında geosiyasi rəqabətin artması da qloballaşma dövrünü geri qaytarıb.

Tanınmış investorlar və siyasətçilər bununla sanki razılaşıblar. Ukraynadakı münaqişə də son üç onillikdə yaşadığımız qloballaşmaya son qoydu, deyə bilsək də, ona mane olmağı bacardı. May ayında Davosda keçirilən Dünya İqtisadi Forumunda Beynəlxalq Valyuta Fondunun icraçı direktoru Kristalina Georgiyeva "geo-iqtisadi parçalanma" ilə bağlı xəbərdarlıq etmişdi. Onun sözlərinə görə, ölkələr və şirkətlər "qlobal təchizat zəncirlərini yenidən müəyyənləşdirirlər" və onilliklər boyu davam edən inteqrasiyanı ləğv edirlər.

Qloballaşma artıq dəfələrlə ölü elan edilib: 2008-ci ildə qlobal maliyyə böhranından sonra, 2016-cı ildə Brexit referendumundan və həmin ilin sonunda Donald Trampın seçilməsindən sonra və 2020-ci ildə COVID-19 pandemiyasının başlanmasından sonra. Bu proqnozların heç birinin reallaşmaması analitikləri bir daha "qloballaşma"nın proq-

nozlaşdırmazdan əvvəl fasilə verməyi düşünməyə vadar etməlidir. Göründüyü kimi, hazırda dünya iqtisadi inteqrasiyanın sonunu deyil, qloballaşmanı oyundankənar vəziyyətdə qoyan geosiyasi tənəzzülü yaşayır.

Həmişəkindən daha çox əlaqə Qloballaşmanın bir vaxtlar məhv olduğunu bəyan edənlər yanılırlar. Doğrudur, 1970-ci illərdən 2008-ci ilin qlobal maliyyə böhranına qədər olan "hiperqloballaşma" dövrü hegemon Amerikanın ticarətin liberallaşdırılması və qlobal inteqrasiya prosesinə "yuxarıdan aşağı" rəhbərlik etdiyi dövr unikal tarixi an idi. Bu dövr həqiqətən də ölüb və qlobalizmlə - onu təbliğ edən ideologiya və birqütblülüüyü dəstəkləyən beynəlxalq nizamla birlikdə basdırılıb.

Hamının qayğısına qalmaq kimi bir iddiası olan ABŞ-ın artıq dünya iqtisadiyyatının "memarı və qarantı" rolunu oynamağa siyasi iradəsi çatışmır. Bu arada Çin ticarət və investisiya siyasətləri ilə dünya nizamını inkişaf etdirmək imkanlarını məhdudlaşdıran iqtisadi problemlərlə üzləşib və heç bir ölkə və yaxud ölkələr qrupu bu boşluğu doldurmaq qabiliyyətində və gücündə deyil. Ancaq bu, qloballaşmanın sona çatması demək deyil. Belə bir nəticə ABŞ-dan dünyada iqtisadi inteqrasiyaya qarşı sərt mövqe nümayiş etdirməyi tələb edərdi. Ritorikani bir kənara qoyub qeyd etmək lazımdır ki, bu nə Trampın, nə də ABŞ-ın hazırkı prezidenti Co Baydenin dövründə baş verməyib. Daha doğrusu, Birləşmiş Ştatlar daha böyük qloballaşmaya can atmaqda sadəcə olaraq liderlik etməyi dayandırılıb. Bu liderlik boşlu-

Qloballaşma mümkündürmü?

Qərbin Rusiya və Çini meydandan sıxışdırıb çıxara biləcəyi realdırımı?

Əgər Dünya Bankının keçmiş prezidenti Robert Zoellikin dediyi kimi, "qloballaşmanın idarə edilməsi"ndə zəifləməyə səbəb olub. Lakin qloballaşmanın özü yoxa çıxmır, sadəcə olaraq axınla gedir. Bu proses əvvəlkindən daha az əlaqələndirilmiş, hesablanmış və səmərəli olsa da, hələ də əksər ölkələrin maraqlarına uyğundur.

İqtisadi məlumatlara nəzər salsaq, qloballaşmanın geriye doğru getdiyi fikri təzib olunur. Baxmayaraq ki, milli ÜDM-ə nisbətə qlobal kapital axını bu əsrin birinci onilliyinin ortalarında öz zirvəsindən aşağı düşsə də, transsərhəd investisiyalar artmaqda davam edir və maliyyə bazarının gəlirləri qlobal miqyasda yüksək korrelyasiyalı olaraq qalır. Qlobal mal ticarəti bu ilin əvvəlində pandemiya əvvəlki proqnozları üstələyərək, bütün zamanların ən yüksək səviyyəsinə yaxındır. Çoxtərəfli ticarət danışıqları ümumiyyətlə dayandırılıb, lakin 15 üzvdən ibarət Asiya-Sakit Okean Regional Hərtərəfli İqtisadi Tərəfdaşlıq və 11 üzvdən ibarət Hərtərəfli və Proqressiv Trans-Sakit Okean Tərəfdaşlığı Sazişi də daxil olmaqla yeni ticarət sazişləri yaranmağa davam edir. 1990-cı illərdən etibarən qüvvədə olan regional ticarət sazişlərinin sayı durmadan artıb, 2008-ci ildən iki dəfədən çox artıb.

nərdivanını yüksəldib və indi daha bahalı ixracatının daha böyük hissəsini daxili bazar üçün istehsal edir. Artan gəlirlərə görə, Çində işçi qüvvəsi indi daha bahadır, bu da ölkəni daha az cəlbədicə istehsal mərkəzinə çevirir və ölkənin əsas rəqabət üstünlüklərindən birini aradan qaldırır. Nəhayət, Çin artıq ticarətin liberallaşdırılması və qlobal dəyər zəncirlərinə inteqrasiya imkanlarının çoxundan istifadə edib və tükənib, bu da onun gələcək qloballaşma üçün daha az imkanlı malik olması deməkdir.

Ümumiyyətlə, bir vaxtlar qapalı olan aşağı gəlirli ölkələr qlobal bazarlara inteqrasiya olunaraq daha zəngin və inkişaf etdiyi kimi, onlar da özlərini təmin edə bilirlər. Çin və son yarım əsrdə qloballaşan bir çox inkişaf etməkdə olan bazarlar indi istehlak etdiklərinin daha çoxunu istehsal edir, istehsal etdiklərinin daha çoxunu yerli istehsal edir. Bu, məlumatlarda dünya ticarətində yavaşlama kimi özünü göstərir, lakin bu, qloballaşmanın yox, tərəqqinin əlamətidir.

Üstəlik, e-ticarət, avtomatlaşdırma, süni intellekt, robototexnika, bulud hesablamaları və uzaqdan iş kimi texnoloji irəliləyişlər bir çox əmək tutumlu istehsal prosesini kapitala və bilik tutumlu prosesə çevirir. Bu-



2008-ci ildən bəri malların ticarəti dünya istehsalına nisbətən yavaşlayıb, buna baxmayaraq bu dəyişiklik deqloballaşmanın göstəricisi sayıla bilməz. Əksinə, dünya ticarət nisbətinin sabitləşməsi qismən iqtisadi inkişafın yan təsiri - qloballaşmanın uğurunun əlamətidir. Ticarətin ÜDM-ə nisbətini 2006-cı ildən bəri demək olar ki, 30 faiz bəndi azaldığı və böyüklüyünə görə qlobal ticarətin ÜDM-ə nisbətini azalmasına ən çox töhfə verən Çini misal götürək. Ölkə zənginləşdikcə və iqtisadiyyatı mürəkkəbləşdikcə - bazar islahatları və qlobal bazarlara inteqrasiya yolu ilə - Çinin böyümə modelini ixracdan daxili istehlak və investisiyaya keçib. Eyni zamanda, daxili tələbat Çində ənənəvi olaraq daha az tələb olunan mallardan xidmətlərə keçib. Çin həmçinin daha az ucuz istehlak malları və daha yaxşı ara məhsullar istehsal edərək, dəyər yaratma

günkü iqtisadiyyatda xidmətlərin və qeyri-maddi aktivlərin artan əhəmiyyəti də qloballaşma ilə bağlı yanlış təəssürat yaradır. Xidmətlər və qeyri-maddi ticarət ticarəti 15 ildir ki, sürətlənir və qlobal iqtisadi fəaliyyətin artan payını təşkil edir. Bu, xüsusilə rəqəmsal xidmətlərin ticarəti üçün doğrudur. Məsələn, hazırda kompüter və rabitə xidmətləri bütün xidmət ixracının təxminən yarısını və qlobal ÜDM-in 3%-ni təşkil edir. Tədqiqat və inkişaf, əqli mülkiyyət hüquqları, brendinq, dizayn və proqram təminatı kimi qeyri-maddi aktivlər də ümumi ticarət, investisiya və istehsalın payı kimi əhəmiyyətli dərəcədə artmışdır. Bununla belə, ölçmə problemlərinə görə bir çox xidmətlər və qeyri-maddi obyektlər cari ticarət məlumatları ilə əhatə olunmur.

Qloballaşma mümkündürmü?

Qərbin Rusiya və Çini meydandan sıxışdırıb çıxara biləcəyi realdır mı?



Əvvəli-Səh-11

Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, dünya iqtisadiyyatı mürəkkəbləşdikcə ənənəvi qloballaşma yolları köhnəlir. Əslində, dünya indi həmişəkindən daha çox bağlıdır. Qarşılıqlı əlaqələr isə qarşılıqlı asılılıq doğurur, çünki bir-birinə bağlı olan ölkələr nə qədər çox olarsa, onları ayırmaq bir o qədər çətin və bahalı olur.

Qabaqcıl sənaye şirkətləri Rusiyadan məcburi qaydada, həm də tamamilə və yəqin ki, əbədi olaraq ayrılır. Qərb transmilli şirkətləri Rusiyadakı demək olar ki, bütün

tiq Rusiya neftinin ticarətini 2021-ci ilin iyununda gündəlik 1,7 milyon bareldən 2022-ci ilin iyununda demək olar ki, 2,8 milyon barelə və endirimlə artırılar. İnkişaf etməkdə olan ölkələr Rusiya taxılından və gübrəsindən asılı olaraq qalır və bir çox nizami və nizamsız ordular rus silahlarından və mızduqlarından istifadə etməkdə davam edir. Dünyanın çox hissəsi Rusiya ilə işini davam etdirəcək.

Bu arada, Birləşmiş Ştatlar və Çin milli təhlükəsizlik üçün vacib hesab edilən sahələrdə onları bir-birindən ayıran intensivləşən



bizneslərini bağlayıb və ölkədəki aktivlərini ləğv ediblər. Rusiyalı oliqarxlara qarşı sanksiyalar tətbiq edilib və onların aktivləri dondurulub. Rusiya banklarının əksəriyyəti qlobal ödəniş sistemi olan SWIFT-dən kənarlaşdırılıb, hətta Rusiya Mərkəzi Bankının ehtiyatları da dondurulub. İnkişaf etmiş dünya Rusiya enerjisinin alışını dayandırır və Rusiyanın qabaqcıl sənaye mallarına və kritik komponentlərə çıxışını engəlləyir.

Bu bölgü Rusiyanın iqtisadi, hərbi və geosiyasi mövqeyi üçün ağır nəticələrə səbəb olacaq. Amma çətin ki, Rusiya bütün dünya ilə əlaqəsini kəssin. Ölkə global ÜDM-də kiçik bir paya sahib olsa da, təbii ehtiyatları onu dünya iqtisadiyyatından tamamilə kəsməyə imkan vermir. Çin və Hindistan ar-

geosiyasi rəqabətə qarışıb. Bu sahələr hazırda xarici ticarət və investisiya üçün qapalı olan yarımkeçiricilər kimi ikili istifadəli texnologiyalardan tutmuş bərpa olunan enerji, sosial media və digər informasiya sənayelərinə kimi getdikcə artan sayda "strateji" sektorları əhatə edir.

Lakin bu qismən ayrılıq hələ çox uzağa gedə bilməz, çünki ABŞ və Çin iqtisadiyyatları bir-birindən o qədər asılıdır ki, tam ayrılma həm ölkələr, həm də dünya üçün dağıdıcı olar. ABŞ və Çinin biznes maraqları bir-biri ilə daha az deyil, daha çox iş görmək istəyir. Eynilə, ABŞ-ın Asiya və Avropadakı ən yaxın müttəfiqləri də daxil olmaqla, Çinin yüksəlişindən ehtiyatlı olan əksər digər ölkələr zəmanətli iqtisadiyyatın məhv olmasında maraqlı deyillər və buna görə də ABŞ-da in-



vestisiya və mövcudluğu gücləndirirlər.

Gərginliklərə, ticarət müharibələrinə və pandemiya ilə bağlı fasilələrə baxmayaraq, ABŞ və Çin arasında ikitərəfli ticarət artmaqda davam edir. 2019-cu ildəki 557 milyard dollardan 2021-ci ildə 657 milyard dollar idi və bu il 2018-ci ildə müəyyən edilmiş 659 milyard dollarlıq rekordu mütləq keçəcək. Birləşmiş Ştatlar hələ də Çinin ən böyük ticarət və ixrac tərəfdaşdır və Çin hələ də Birləşmiş Ştatların ən böyük ticarət tərəfdaşı, idxal mallarının ən böyük təchizatçısı və üçüncü ən böyük ixrac bazanıdır.

Investisiya fəaliyyəti də əhəmiyyətli ola-

Bu o demək deyil ki, ABŞ və Çin yaxınlaşsın. Dünyanın ən mühüm geosiyasi əlaqələri hələ də inamdan tamamilə məhrumdur və hər iki ölkənin daxili siyasəti getdikcə antaqonizmə meyillidir. Amerikanın hər iki siyasi partiyasının Çinə qarşı düşmənçiliyi, Çinin "döyüşçü-qurd" diplomatiyası, pandemiya siyasəti, Rusiyanın Ukraynada sərt əməliyyatı və Tayvanla bağlı gərginliyin artması ABŞ-Çin münasibətlərini daha təhlükəli və idarə olunmasını çətinləşdirib. Amma bu münasibətlər pozulmaq ərəfəsində deyil, çünki iki ölkəni birləşdirən bağlar nəinki daha çox əhəmiyyət kəsb edir.



raq qalır. Qərb korporasiyaları keçmişlə müqayisədə Çinə sərmayə yatırmaq riskindən daha çox narahat olsalar da, geri çəkilmə əlaməti azdır. Keçən il Çinə birbaşa xarici investisiyalar bütün zamanların ən yüksək səviyyəsinə çatdı və Amerika Ticarət Palatasının bu yaxınlarda apardığı araşdırma Çində fəaliyyət göstərən ABŞ istehsalçılarının 83%-nin ölkəni tərk etmək niyyətində olmadığını göstərdi. Cəmi 3%-i hasilatı ABŞ-a "köçmək" niyyətində idi, 60%-i isə Çinə investisiyalarını artırmağı planlaşdırırdı. ABŞ-ın aralıq və son istehsal mallarının idxalı ABŞ istehsalından daha sürətli böyüməyə davam edir ki, bu da istehsalın Çindən Birləşmiş Ştatlara hələ də ciddi dəyişməsinin olmadığını göstərir.

Digər tərəfdən, Pekin texnoloji və iqtisadi cəhətdən özünə güvənmək istəsə də, Çinin iqtisadi inkişafı hələ də Qərblə ticarət əlaqələrindən asılıdır. Birləşmiş Ştatlar, Avropa Birliyi və Yaponiya birlikdə Çinin ixracatının 40%-ni alırlar ki, bu da son on ildə demək olar ki, dəyişməyib. Üstəlik, Çin tək başına qabaqcıl yarımkeçiricilər istehsal etmək qabiliyyətinə malik deyil və ABŞ-ın ixrac nəzarəti və investisiya məhdudiyətləri ən azı növbəti on il ərzində onları istehsal edə bilməyəcəyini təmin edir. Yarımkeçiricilərin tək telefonlar, kompüterlər və avtomobillər kimi istehlak malları üçün deyil, həm də ən qabaqcıl silah sistemləri üçün əhəmiyyətini nəzərə alsaq, Çin sadəcə olaraq ABŞ və müttəfiqlərindən ayrılı bilməz.

Rusiya ilə Qərbin, Çin və ABŞ-ın qismən ayrılması deqloballaşma demək olmasa da, qloballaşmanın mahiyyətinin dəyişdiyini göstərir. Qlobal iqtisadi nizam beynəlxalq liderliyin olmadığı şəraitdə getdikcə çoxqütblü və parçalanmış olur. Bu o deməkdir ki, geosiyaset getdikcə daha çox iqtisadi hesablamalara daxil olacaq. COVID-19 və Ukrayna münaqişəsinin nümayiş etdirdiyi qarşılıqlı asılılıqlar və zəifliklər iqtisadi təhlükəsizlik məsələlərini gündəmə getirib. Ölkələr və şirkətlər getdikcə daha çox "müttəfiqlik", "tərəfdaşlıq", təchizat mənbələrinin şaxələndirilməsi və ehtiyatların yığılması yolu ilə xarici şoklara qarşı daha dayanıqlı olmağa və geoiqtisadi təzyiqlərdən izolyasiya etməyə çalışacaqlar. Hətta mümkündür ki, ölkələr dostları ilə inteqrasiyanı dərinləşdirdikcə və düşmənlərdən asılılığını azaldıqca, transsərhəd iqtisadi fəaliyyətin geosiyasi təsir sferalarına bölünməsi də mümkündür.

Qlobal inteqrasiya modellərindəki bu dəyişikliklər onun effektivliyinin azalmasına səbəb ola bilər. Siyasət və geosiyaset son nəticədə tranzaksiya xərclərini artırır və resursların optimal bölüşdürülməsinə mane olur. Lakin bu, qloballaşmanı və onun faydalarını qorumaq üçün hələ də kiçik bir qiymətdir. Səmərəlilik və təhlükəsizlik arasında düzgün balansın əldə edilməsi daha təhlükəsiz və davamlı iqtisadi nizamı gətirib çıxaracaq.

QEYD: Yazıda xarici mənbələrdən sitatlar gətirilib.

V.VƏLİYEV

Soçi görüşündən nə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan, nə də erməni cəmiyyəti arzuladığı nəticəni gözləmədi, çünki məğlub durumda olduqlarını bilirdilər, Azərbaycanın artıq yeni real-luqlar yaratdığını bil-bilə yenə də diplomatik müstəvidə məğlubiyyətdən yaxa qurtarmayacaqları qənaətində idilər və belə də oldu. Putin ilə görüşdə erməni baş nazirin üzündəki ifadədən bəlli idi ki, o heç də Soçidə olmaqdan məmnun deyildi və Rusiya liderinin Paşinyanla ikitərəfli görüşündəki ritorikasını nəzərə alaraq, bunun üçün özündə o əsas da tapmışdı.

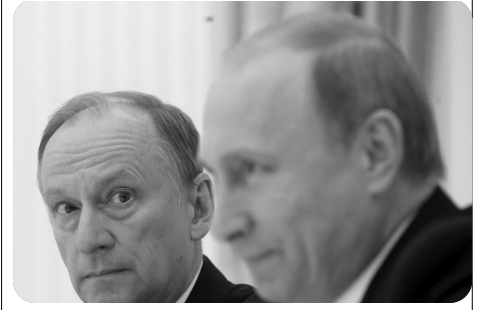
Ermənistan hakimiyyəti Soçidə reallaşan görüşdə məğlubiyyətinin indi də rusların hesabına olduğunu dünyaya yaymaq istəyirlər. Həm də daxili auditoriya üçün belə bir cəhd edirlər ki, erməni müxalifətinin, erməni cəmiyyətinin qəzəbinə tuş gəlməsinlər. Guya

Ermənistanın diplomatik məğlubiyyəti və SOÇİ FİASKOSU

nubi Qafqazdakı proseslərdən Rusiya sanki kənarında qalmışdı. Fürsətdən istifadə edən Avropa İttifaqı artıq bu istiqamətdə bir qədər daha qabağa, önə çıxmağa başladı, tərəflər arasında görüşlər ardıcıl xarakter almağa başladı, hansı ki bu, Rusiyanın proseslərdə iştirakını arxa plana saldı. Belə bir vəziyyət elbəttə ki, Avropa İttifaqı üçün arzuolunan idi, amma Rusiya üçün yox. Məsələ burasındadır ki, Rusiya tərəfi Soçi görüşünü keçirməklə bölgədə var-

gətirildi və bütün bu məsələlər Ermənistanın politoloqlarını dile gətirdi, fiaskolarını etiraf etdirdi. "Əliyev Nikolü öz yerində oturtdu", deyər fikirlərini açıq-aşkar bildiren "Respublika" partiyasının sədr müavini Armen Aşotyan da Ermənistanın fiaskosunu etiraf edir. "Soçidəki görüşdə ermənilər Bəyannamədən də gördülər ki, Azərbaycanın Qarabağ ərazisində yaşayan ermənilərin öz müqəddəratını həll etməsi barədə bir söz də, kəlmə də yox-

Putini Ukraynaya hücum etməyə kimlər razı salıb?



Rusiya Təhlükəsizlik Şurasının kətibisi Nikolay Patruşev və Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin direktoru Aleksandr Bortnikov Ukraynaya silahlı müdaxilənin ən qatı tərəfdarları olub və faktiki olaraq prezident Vladimir Putini əməliyyata başlamağa inandırılar.

SİA-nın xarici qaynaqlardan əldə etdiyi məlumata görə, bu barədə Britaniyanın "The Times" nəşri yazıb. Qeyd edək ki, jurnalist Ouen Metyusun gələcək kitabından təqdim etdiyi faktlar işğala hazırlıq tarixi ilə tanış olan Rusiya rəsmiləri ilə söhbətlərə əsaslanır. Beləliklə, müəllifin fikrincə, Patruşev, Bortnikov və Rusiya hüquq-mühafizə orqanlarının baxışları baxımından onlara yaxın olan digərləri Ukraynaya "qabaqlayıcı" zərbənin vacibliyinə əmin idilər. Rusiyalı guya Qərbdən gələn və "artmaqda olan" strateji təhlükədən xilas etməyin zəruri olduğunu müdafiə edirdilər.

İddialara görə, Rusiya Qvardiyasının direktoru Viktor Zolotov "Exo Moskvi" radiostansiyasının baş redaktoru Aleksey Venediktovla söhbətində "Ukraynanın olmadığı", bu ərazilərin sadəcə olaraq, "Amerika ilə Rusiya arasında sərhəd" rolunu oynadığını bildirmişdi.

O da qeyd edilir ki, işğalı birbaşa hazırlayanlar arasında Patruşev, Bortnikov və Putinin özündən başqa, müdafiə naziri Sergey Şoyqunun da adı var. Lakin onun ideoloq yox, tərəddüd göstərən ifaçı rolunu oynadığı deyilir. Qeyd edək ki, müəllif Patruşevin Putinin ətrafında olan ən önəmli fiqurlara aid etməyi də unutmur.

Beləliklə, müharibə ilə bağlı əsas qərar, iddialara görə, 2021-ci ilin yayının sonunda verilib. Xarici işlər naziri Sergey Lavrova isə müharibədən qaçmaq üçün Qərbdən daha çox güzəşt almağa çalışmaq tapşırılıb. İddialara görə, Lavrovun özü də qarşıdurmanın sülh yolu ilə nəticələnməsinə nail olmaq istəyirdi və Putin də bunu istədiyinə əminlik nümayiş etdirirdi. Yeri gəlmişkən, Rusiyanın Xarici İşlər Nazirliyinin 2021-ci ilin dekabrında tərtib etdiyi sözdə təhlükəsizlik zəmanəti tələbləri Qərb üçün məqbul deyildi.

Eyni zamanda, Qərb, o cümlədən Britaniya diplomatları bu tələbləri yanlış şərh edirdilər. Belə ki, onlar hesab edirdilər ki, Rusiya danışıqlar aparmaq və Qərbi güzəştin bir hissəsi kimi bəzi güzəştlərə getməyin zəruriliyinə inandırmaq istəyirlər. Əslində isə, söhbət ultimatumdan gedirdi. İngilis nəşrinin yazdığına görə, Rusiya elitasının əksəriyyəti, hətta Təhlükəsizlik Şurasının üzvləri belə, Putinin fevralın 21-dək müharibəyə başlamaq qərarından xəbəri olmayıb.

Putinin mətbuat katibi Dmitri Peskov müharibə başlayandan sonra şəxsi söhbətində Təhlükəsizlik Şurasının əksər üzvlərinə Kiyevə qarşı gözlənilən hücum barədə yalnız bu qurumun iclasından sonra məlumat verildiyini bildirib. İddialara görə, Putinin xüsusi əməliyyata başlamaq çağırışı fevralın 23-də qeydə alınıb. Ertəsi gün səhər tezdən Ukraynaya geniş miqyaslı hücum başlanılıb.

Ağasəf Babayev

İnam Hacıyev



ki, onları məğlub duruma salan Putin olub və Rusiyaya görə məğlub duruma düşüblər, hal-buki, erməni xalqı 2020-ci ilin noyabrında razılışmanın necə əldə edildiyini heç vaxt unutmamalıdır. Unutmamalıdır ki, Ermənistan öz silahlı qüvvələrinin az-çox qalan əsgerlərinin sağ qalmasına görə birinci növbədə Rusiyaya minnətdar olmalıdır. Cəmi 44 gün müddətində Ermənistan silahlı qüvvələrini diz çökdürən Azərbaycan Ordusu daha bir neçə gün döyüşü davam etdirəcəyi təqdirdə ermənilər hədsiz böyük itgillərlə üzleşməli olacaqdılar ki, bunun da qarşısını Rusiya müharibənin, döyüşün dayandırılmasında vəsi-təçillik etməklə aldı və görünür, bunu ermənilər unudublar.

Çox güman ki, Nikol Paşinyan son görüş-dən müvafiq düzgün nəticələr çıxara bilib. O, istər döyüş meydanında, istərsə də diplomatik müstəvidə özünün və rəhbərlik etdiyi dövlətin məğlubiyyətini də dərk edib. Bunu onun məyus baxışlarından, keçirdiyi sıxıntısından, üzündəki kədərli ifadədən də duymaq çətin deyildi. Başqa cür ola da bilməzdi. Əvvəla ona görə ki, Azərbaycan haqq işi, ədalətin, özü də tarixi ədalətin bərpası uğrunda, ermənilər tərəfindən işğal altında saxlanılan torpaqların işğaldan azad edilməsi naminə mübarizə aparıb, qalib gəlib və ölkəmiz bütün görüşlərdə qalib tərəf olaraq iştirak edir. Həm də Azərbaycan BMT-nin məlum dörd qətnəməsinin icrasını da özü reallaşdırıb, yəni qanunun aliliyinə hörmətlə yanaşmış, qanun müstəvisində də hərəkət edib və heç bir beynəlxalq hüquq normalarına zidd getməyib. Digər tərəfdən də Paşinyan artıq ölkəsinin də, özünün də çarəsizliyini görür və Azərbaycanın irəli sürdüyü şərtlərlə qarşılaşmaqdan başqa çarələrinin olmadığını deyəsən anlamağa başlayır.

Soçidə imzalanan Bəyənət Rusiyanın, təşəbbüsü öz əlinə almaq istəklərini bir daha təsdiqlədi və görünən odur ki, rəsmi Moskva iki ölkə arasındakı məsələlərin həllində, sülh müqaviləsinin bağlanmasında prinsiplidir. Elə məhz bu prinsiplilik erməni cəmiyyətinin güclü rezonans doğurub. Məsələ burasındadır ki, ermənilərin böyük bir hissəsi onların məğlubiyyət acısını daddıqları qənaətindədir. Artıq ermənilər bu həqiqəti inkar etməyə özlərində cəsarət belə tapa bilmirlər.

Xatırlatmaq yerinə düşərdi ki, Ukraynada müharibə, döyüşlər başlayandan sonra Cə-

lignı bir daha təsdiqlədi, özünü ön plana çıxardı, proseslərdə iştirak etdiyi barədə tək Cənubi Qafaz ölkələrinə deyil, eləcə də Qərbə mesajlar vermiş oldu.

Azərbaycan tərəfi yenə də, növbəti dəfə diplomatik müstəvidə qələbəyə imza atdı. Ölkəmiz öz mövqeyindən geri çəkilmədiyini göstərdi. Bu, elbəttə ki, Azərbaycan Prezidentinin, cənab İlham Əliyevin bu dəfə də siyasi iradəsi sayəsində oldu. Ölkə rəhbəri bir addım belə geri çəkilmədi və Azərbaycanın şərtlərinin nəinki dəyişmədiyinə, heç bundan sonra da dəyişməyəcəyinə Ermənistan tərəfi artıq tam əmin oldu. Erməni baş nazirin Soçidə son görüş zamanı verdiyi vədlər də bu baxımdan əbəs yere, təsadüfi deyildi. Bu, Azərbaycanın qələbəsinin, ölkəmizin Zəfərinin, diplomatik uğurlarının etirafı idi ki, Nikol bundan heç cür boyun qaçırma bilməzdi, bilmədi də.

Hər mənada diplomatik müstəvidə məğlubiyyət acısını yaşayan Ermənistan üçün diplomatik masada fiasko gözlənilən idi və belə də oldu. Ermənilər ən sonda Bəyənətin nə demək olduğunu anladılar. Elə buna görə ki, Ermənistan ictimaiyyəti bu görüşü ölkəsinin növbəti məğlubiyyəti adlandırır. Bir sıra erməni politoloqları açıq şəkildə etiraf edirlər ki, Soçi görüşü məğlubiyyətlərini tam şəkildə üzə çıxardı. Etiraf olunur ki, 15 şərtlə Soçiyə gedən Nikol Vovayeviç bunların birinə nail ola bilmədi. Elə buna görə də erməni baş naziri suyu süzülə-süzülə görüşdən öz ölkəsinə qayıtmalı oldu. Vovayeviç əslində ölkəsinin fiaskosunu da görür və qəbul edir, baxmayaraq ki, bunu bacardıqca gizlətməyə çalışmış hər zaman.

Görüşdə "Dağlıq Qarabağ" ifadəsinin ümumiyyətlə işlədilməməsi çox məqamlara aydınlıq gətirmək üçün kifayətdir. Deməli, nəinki qondarma respublika, ikinci bir erməni dövləti barədə fikirlər belə beynəlxalq müstəvidə rədd edilir. İndi ermənilər anlamağa başlayırlar ki, Azərbaycan torpağı olan Qarabağ barədə artıq düşümək belə mənasızdır. Nə Qarabağ məsələsi artıq yoxdur, nə də ermənilər hansısa Azərbaycan ərazisinə iddialı belə ola bilməzlər. Çünki bu zaman beynəlxalq hüququn normalarını kobud şəkildə pozmuş olurlar və buna da cavab vermək gərəkdir. Yəni, Soçidəki görüşün ardınca ermənilərin torpaq əldə etmək arzularının belə fiaskoya uğradığı göründü. Çox məsələlərə aydınlıq

Uşaqların zorakılığına necə son qoyulmalıdır?



Hər il dünyada milyonlarla uşaq fiziki, cinsi, emosional və iqtisadi cəhətdən bir çox fərqli istismara məruz qalır. Bəzi ölkələrdə uşaq istismarının ört-basdır edilməsi obyektiv araşdırmaların qarşısını alır və görülən tədbirlərə baxmayaraq, istismar dərəcələri gündən-günə artmağa davam edir. Avropa Şurasına görə, Avropada hər 5 uşaqdan 1-i bir növ cinsi zorakılıqla qarşılaşır. İngiltərədə yerləşən Uşaq İşgəncələrinin Qarşısını Alma Milli Birliyinin (NSPCC) məlumatına görə, ölkədə 20 uşaqdan 1-i cinsi istismara məruz qalır. Avstraliya uşaqlara qarşı sui-istifadə halları ən yüksək olan ölkələrdən biri kimi seçilir.

İnsan alveri, uşaq əməyinin istismarı, orqan alveri kimi mənfi tendensiyalar günümüzdə bəşəriyyətin üzləşdiyi problemlər sırasındadır. Hər nə qədər qeyd edilən neqativ hallara qarşı beynəlxalq səviyyədə mübarizə aparılsa da, lakin ümumilikdə bu problemləri tamamilə aradan qaldırmaq mümkün olmur. İnsan alveri kimi xüsusilə də uşaq əməyinin istismarı da günümüzdə dünya üzrə geniş yayılmaqdadır.

Son illərdə uşaq hüquqları və ailə dəyərlərinin qorunması Avropada ən populyar siyasi ideyalardan birinə çevrilib. Rusiya və Belarusdan tutmuş Gürcüstan və Moldovaya qədər onlarla hərəkat "uşaqları əxlaqsız təsirlərdən qoruyan" və ya "ailəni möhkəmləndirən" təşəbbüslərlə siyasi kapitaldan yararlanmağa çalışır.

Nəticədə "uşaqlar arasında homoseksuallığın təbliğinin" qadağan edilməsi və ya qadınların reproduktiv azadlığının məhdudlaşdırılması kimi qanunlar çoxalır ki, bu da siyasi səfərbərlik üçün güclü alətə çevrilir. Lakin heç bir şəkildə əsas problem həll olunmur. Uşaqlarını onların hüquqlarının sistemə şəkildə pozulmasından necə qorumaq olar?

Bəzi ölkələrdə vəziyyət daha da pisləşir. Nə qədər önəyici tədbirlər görülsə də, uşaqlara qarşı hər il fiziki, psixoloji, cinsi zorakılıq faktları qeydə alınır. Ölkəmizdə bu ilin on ayı ərzində Dövlət Komitəsinə müxtəlif mənbələrdən cinsi zorakılıqla bağlı 15, uşaq intiharı və intihara cəhdə bağlı 4, küçə həyatına məruz qalmış uşaqlarla bağlı 12 müraciət daxil olub.

Bu kimi xoşagəlməz halların qarşısını almaq üçün Azərbaycan ötən dövrdə BMT-nin "Uşaq hüquqları haqqında", BƏT-in "İşə qəbul etmək üçün minimum yaş həddi haqqında", "Uşaq əməyinin ən pis formalarının qadağan edilməsinə və onların aradan qaldırılmasına üçün təcili tədbirlərə dair" Konvensiyalarını ratifikasiya edib. Ölkə qanunvericiliyi uşaq əməyinin istismarını qadağan edir. Uşaqların işə qəbul edilməsi üçün minimum yaş həddi isə 15 yaşdır və uşaqların həyat və sağlamlığına, onların mənəviyyatına təhlükə törədə biləcək fəaliyyətə cəlb edilmələri də qadağandır.

Milli Məclisin ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədri Hicran Hüseynova: "İlk növbədə qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycanca uşaq hüquqlarının müdafiəsinin tarixi 100 ildən də çoxdur. Hələ XIX əsrin sonu və XX əsrin əvvəllərində uşaq hüquqlarının qorunması ilə bağlı dövrün ictimai xadimləri, maa-

rifpərvər ziyalıları, xeyriyyəçiləri, sahibkarları və onların həyat yoldaşları tərəfindən bir sıra mühüm addımlar atılmışdı. Uşaqların təhsil hüququ, sağlam yaşama hüququ, erkən nikahlara qarşı mübarizə, müharibədən və erməni terrorundan əziyyət çəkən uşaqların qayğı ilə əhatə olunması həmin dövrdə ən aktual məsələlərdən idi. Bu barədə arxivlərdə kifayət qədər məlumatlar, hesabatlar var.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə uşaq hüquqlarının qorunması sahəsində bir sıra mühüm qanun və qərarlar qəbul edilmişdir. Bunların sırasında ən vacibi uşaqların, xüsusilə də qızların təhsil alması, 16 yaşınadək uşaqların işləməsinin qadağan olunması, uşaq bağçalarının açılması, məktəblərin sayının artırılması idi. Və xüsusən də, erməni təcavüzündən, I Dünya müharibəsindən əziyyət çəkən uşaqları müdafiə etmək, onların cəmiyyətə inteqrasiyası istiqamətində çox önəmli tədbirlər həyata keçirilirdi. Hələ o zaman valideyn

dən keçməsi ilə bağlı Ailə Məcəlləsinə edilən dəyişiklik isə həm ailələrimizin, həm də gələcək nəsillərin sağlamlığına xidmət edir. Uşaqların təhsildən yayınması, əməyə cəlb edilməsi və onların məruz qaldığı digər sosial-psixoloji problemlər valideyn məsuliyyətinin artırılmasını zəruri edir.

Bütün bu və digər məsələlər nəzərə alınaraq, Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsində və İnzibati Xətalar Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında Qanunları qəbul edilmişdir. Penitensiar sahədə fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi, cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi və alternativ cəza tədbirlərinin tətbiqinin genişləndirilməsi barədə 2017-ci ildə ölkə başçısının Sərəncamı təsdiq olunmuşdur. Bu sənəd, eyni zamanda, yuvinal ədliyyə sisteminin formalaşmasına da imkan yarada bilər. Bu, bizə nə verəcək, ilk növbədə qanuna zidd hərəkət etmiş uşağa cinayətkar damğasının vurulmasının qarşısını alacaq. Hər

kası qanunu qəbul edilib. Hazırda "Uşaqların cinsi istismardan və cinsi zorakılıqdan müdafiəsi haqqında" Avropa Şurası Konvensiyasına uyğun olaraq uşaqların cinsi istismarının və onlara qarşı cinsi zorakılığın bütün formalarının qarşısını almaq və uşaqları qorumaq üçün, eyni zamanda belə zorakılığın qurbanı olmuş şəxslərə yardımın göstərilməsi üçün zəruri qanunvericilik bazasının yaradılması məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsində, "Uşaq Hüquqları haqqında", "Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında", "Təhsil haqqında", "Sosial xidmət haqqında", "Azərbaycan Respublikasında dövlət daktiloskopik və genom qeydiyyatı haqqında" və "Ümumi təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi nəzərdə tutulur. Eyni zamanda, təqdim olunan layihədə Cinayət Məcəlləsinin şəxsiyyətin cinsi toxunulmazlığı və cinsi azadlığı əleyhinə olan cinayətlər fəsilində nəzərdə tutulan bəzi cinayət tərkibləri təkmilləşdirilmiş, həmin maddələrin sanksiyalarının sərtləşdirilməsi təklif edilmişdir. Bütün bunlar öz növbəsində uşaqlarımızın hüquqlarının müdafiəsi sahəsində mühüm uğurlardır.

Cəmiyyətin həssas və kövrək zümresi olan uşaqlar ölkəmizdə daim yüksək qayğı, diqqət və nəvazişlə əhatə olunublar. Və bu yanaşma bir daha göstərir ki, Azərbaycanda uşaq məsələlərinə dövlət tərəfindən həmişə diqqət yetirilir. Əsas Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş dövlət uşaq siyasəti bu gün cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə daha da inkişaf etdirilir. Dövlət başçısı dəfələrlə öz çıxışlarında qeyd edir ki, "elə etməliyik ki, bütün uşaqlar savadlı, bilikli olsunlar, gələcəkdə özləri üçün gözəl həyat qura bilsinlər, dövlətimiz üçün dəyərli vətəndaşlar olsunlar". Və bu arzu öz real həlini tapır. Belə ki, son illər ərzində rayonlarda və bölgələrdə üç mindən çox orta məktəb, altı yüzdən çox xəstəxana, tibb məntəqələri, qırx olimpiya və onlarla gənclər mərkəzi tikilib istifadəyə verilmişdir.

Lakin bütün bunlarla yanaşı, əfsuslar olsun ki, bu gün erkən yaşda nikaha məcbur edilən, valideynləri və digərləri tərəfindən zorakılığın müxtəlif növlərinə məruz qalan, sosial mühitdə, məktəbdə, icmada bullunq ilə üz-üzə qalan, zərərli vərdişlərə aludə olan uşaqlarımız var. Bu uşaqlar bir çox hallarda münafiqlik ailələrdə böyüyürlər. Digər tərəfdən bəzən biz fikirləşirik ki, övladımız evdə oturub, kompüter, planşet və telefonla nəvəsə baxır, evdən kənarında deyil. Lakin ən böyük təhlükə elə uşaqların zərərli informasiyaların təsirinə məruz qalmasıdır. Buna görə də valideynlər çox ehtiyatlı olmalıdırlar. Bu gün valideyn-övlad ünsiyyətində bir çox çətinliklər yaranır, bu baxımdan da müsbət valideynlik bacarıqları inkişaf etdirilməlidir. Bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər daha da gələcəyə təhvil verilməlidir. Əlbəttə ki, burada dövlət qurumları ilə yanaşı, vətəndaş cəmiyyətinin, KİV-in ailə psixoloqlarının, məktəb psixoloqlarının, pedaqoqların üzərinə vəzifələr düşür. Reallıq belədir ki, ölkəmizdə ailə psixoloqları olsa da, onların sayı azdır. Buna görə də ixtisaslaşmaya ehtiyac vardır. Digər tərəfdən insanların bu peşənin nümayəndələrinə münasibətinin dəyişməsi də aktualdır.

Havar Şəfiyeva



və qohumlarını itirmiş uşaqları cinayət mühtindən uzaqlaşdırmaq üçün ixtisaslaşmış uşaq məhkəmələrinin yaradılmasına çalışırdı.

Azərbaycanda həmişə uşaqlara məhəbbətlə yanaşılıb, onların sağlam və gümrəh, eyni zamanda, savadlı və vətənpərvər böyümələri üçün hər cür şərait yaradılır. XX əsrin 90-cı illərində Müstəqilliyimiz bərpa edilən dövrdə, çox müəkkəb ictimai-siyasi və hərbi vəziyyətdə olmağımıza baxmayaraq, dövlətimiz üçün uşaq hüquqlarının müdafiəsi prioritet idi. Keçən 31 ildə uşaqların hüquqlarının qorunması istiqamətində güclü qanunvericilik formalaşmışdır. Və qeyd etmək istərdim ki, bu proses dinamikdir. Dövrün tələbləri və yeni çağırışlar əsasında mövcud qanunvericilik bazası davamlı olaraq təkmilləşdirilir. Həmin qanunların qəbul edilməsi yeni düşüncə tərzinin formalaşmasına və müəyyən stereotiplərin aradan qaldırılmasına təkan vermişdir. Nikah yaşı 17-dən 18-ə qaldırılmış, erkən nikahların qarşısının alınması məqsədilə qanunvericilikdə valideyn məsuliyyəti müəyyənləşdirilmişdir. "Uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə", "Ana və uşaqların sağlamlığının yaxşılaşdırılmasına" və bir sıra digər Dövlət Proqramları, eyni zamanda, tərəflərin nikahdan əvvəl məcburi tibbi müayinə-

kəs səhv və cinayət tərkibli hərəkət edə bilər. Biz onu özümüzə uzaqlaşdırsaq, o daha da aqressivləşər, qatı cinayətkara çevrilə bilər. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə "Valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların övladlığa götürülməsi, o cümlədən Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olan uşaqların əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər tərəfindən övladlığa götürülməsi Qaydası", "Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsi haqqında", "Azərbaycan Respublikasının Uşaqlara dair 2020-2030-cu illər üçün Strategiyası" və "Uşaqlara dair Strategiyanın həyata keçirilməsi üzrə 2020-2025-ci illər üçün Fəaliyyət Planı" təsdiq edildi. Nazirlər Kabineti tərəfindən isə "Uşaqların doğulanadək cins seçiminin qarşısının alınmasına dair 2020-2025-ci illər üçün Tədbirlər Planı" təsdiq olundu. 2019-cu ildə "Uşaqların cinsi istismardan və cinsi zorakılıqdan müdafiəsi haqqında" Avropa Şurası Konvensiyasının təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu təsdiq edilmişdir.

Bu günlərdə "Uşaqlara görə alimentin tutulması və ailənin saxlanılmasının digər beynəlxalq qaydası haqqında" Konvensiyanın təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respubli-

Münaqişə edən ölkələrin liderlərinin istənilən görüşünü, hətta nəticələrdən asılı olmayaraq, müsbət fakt kimi qiymətləndirmək olar, çünki döyüşmək yox, danışıqlar masası arxasında əyləşib bir-birini dinləmək çox vacibdir. Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin professoru, Etno-Milli Strategiyalar Agentliyinin direktoru, tarix elmləri doktoru Aleksandr Kobrinski "Caliber" analitik mərkəzinə regionumuzda gedən prosesləri və Ermənistan-Azərbaycan sülh danışıqlarını şərh edib. Ekspertin şərhini oxucularımıza təqdim edirik.



**Rusiyalı politoloq:
"Ermənistan dövlətçiliyin mövcudluğu sual altında qala bilər"**

neftə, qaza, minerallara və hətta şirin suya ehtiyacı var. Ermənistan davamlı olaraq Qərbə baxır və bu, ona yaxşı heç nə vəd etmir. Ermənistan rəhbərliyindən fərqli olaraq Azərbaycan prezidenti İlham Əli-



Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə 44 günlük "Vətən Müharibəsi"ndə qazanılmış tarixi qələbə, Ermənistan tərəfindən törədilmiş sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, habelə müharibə cinayətləri ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması" çərçivəsində hazırlanıb.

Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya başçıların bu yaxınlarda Soçidə keçirilən görüşünü, Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin hazırkı mərhələsini, Ermənistanın KTMT-dən çıxmasının mümkünlüyünü şərh edən rusiyalı politoloq vurğuladı ki, Bakı Qarabağ mövzusunun bağlayıcı.

anqlo-saksonların və ya Avropanın iştirakı nə qədər çox olarsa, normallaşma prosesi bir o qədər uzaq.

Professor Kobrinski: "Qarabağ birmənalı olaraq Azərbaycanın ərazisidir"



yev Rusiyaya qarşı daha düzgün münasibət nümayiş etdirir. Bu, obyektiv reallıqdır. Azərbaycanın öz ərazisində nə Yerevadakı qədr nəhəng Amerika səfirliyi, nə də Qərbin bioloji laboratoriyaları var. Bakı daha ardıcıl və balanslaşdırılmış siyasət yürüdür, İrəvanın sağa-sola, hətta yuxarı-aşağı tərəddüdləri danışıqlarda aydın siyasətin işlənilməsinə imkan vermir.

Rusiya tərəf olmaq istəmir

"Türkiyə Azərbaycanın ciddi



Bəs KTMT necə?

Ekspert KTMT-nin üzvü kimi Ermənistan haqqında da fikirlərini bildirib: "Ermənistan tərəfinin KTMT-yə qarşı iddialarına gəlincə, mənə, bunlar əsaslıdır. KTMT-nin vəzifəsi münaqişənin özünə qarışmaqdır. Amma

nistanın axmaq əməllərini davam etdirməsi Azərbaycana sərfəlidir. Məsələn, Rusiyanın Gümrüdəki bazası ölkədən çıxarılsa, Bakı üçün böyük perspektivlər açılacaq. Eyni zamanda İrəvan Ermənistan dövlətçiliyinin mövcudluğu məsələsi ilə üzleşəcək.

Eyni şey Rusiya sülhməramlılarının Qarabağda olmasına da aiddir. Düşünürəm ki, vəziyyət tam həll olunana qədər orada qalmaları müdrik qərar olardı.

İndi Ermənistan ərazisində yerləşən Avropa İttifaqı missiyasına gəlincə, mənə, burada söhbət müşahidəçilərdən yox, təhrikçilərdən gedir. Ona görə də, mən İrəvanın avropalıları Ermənistana dəvət etməsini böyük səhv hesab edirəm. Bu ölkədəki daxili siyasi vəziyyətə gəlincə, böyük ehtimalla etirazlar davam edəcək, lakin Paşinyan hələlik hakimiyyətdə qalacaq və Ermənistanın yönünü tam Qərbə çevirməyə çalışacaq. Bu isə mənə elə gəlir ki, o deməkdir ki, müharibə təhlükəsi qalacaq",- deyir A. Kobrinski yekunlaşdırıb.

Tərcümə - Elçin Bayramlı

nistan-Azərbaycan münasibətlərinin hazırkı mərhələsini, Ermənistanın KTMT-dən çıxmasının mümkünlüyünü şərh edən rusiyalı politoloq vurğuladı ki, Bakı Qarabağ mövzusunun bağlayıcı.

"Bakı öz əsas vəzifəsini - ərazi bütövlüyü məsələsini həll edib. Və bu gün Azərbaycan artıq Ermənistanla münasibətlərin normallaşması ilə bağlı başqa bir vəzifə qarşısındadır, nəinki ümumiyyətlə ərazi mübahisəsi. Lakin Ermənistan üçün çox ağırlı olduğu üçün bu proses kifayət qədər uzun çəkəcək. Mənə elə gəlir ki, Azərbaycan Qarabağda ermənilərə şərait yaratmalıdır ki, onlar öz müqəddəs yerlərinə sərbəst gedə bilsinlər, lakin eyni zamanda, birmənalı olaraq bura Azərbaycanın ərazisidir",- Kobrinski bildirib.

Avropaya Qafqazda yeni müharibə lazımdır?

Ekspert Brüsselin danışıqlarda iştirakı ilə bağlı da fikirlərini bildirib: "Əvvəlcə dediyim kimi, Ermənistan-Azərbaycan danışıqlarında

nar. Səbəb bənaldır. Avropalılara da amerikalılar kimi Qafqazda sülh lazım deyil.

İndi isə son Praqa görüşünə gələk. Bunu deyəcəyəm: görüş yaxşıdır, Praqa pisdir. Sual budur ki, görüş keçirmək lazımdır? Lap əla. Bunun üçün Bışkek, Almatı, Daşkənd var, görüşülə biləcək yerlər çoxdur. Baltıyanı ölkələr istisna olmaqla, yalnız keçmiş Sovet İttifaqı ölkələrinin ərazisində danışıqlarda normal nəticələr əldə edilə bilər. Buna baxmayaraq, kollektiv Qərb normallaşma prosesində tam iştirak etsə, danışıqlar dalana dirənəcək və regionda yeni müharibə qaçılmaz olacaq. Çünki Qərb bizim ərazimizdə bir-birini öldürəcək vəhşi tayfalar lazımdır və bütün bu xaosu amerikalılar və anqlosakslar idarə edəcək.

Biz başa düşməliyik ki, onların



müttəfiqidir və bu faktıdır. Rusiya isə həm ermənilərə, həm də azərbaycanlılara təxminən belə yanaşır: "Biz onların hər ikisinə əhəmiyyət veririk, biz bu münaqişəni istəmirik, ona görə də tərəf tuta bilmərik". Biz tərəf olmaq istəmirik, çünki biz müharibənin əlindən aldığı insan həyatı ilə maraqlanıyıq. Bəli, münaqişə tərəfləri artıq sülh müqaviləsinin imzalanması istiqamətində ciddi addım atıblar, lakin bu hələ kifayət deyil", - rusiyalı ekspert hesab edir.

etiraf edim ki, mən özüm də bu təşkilata şübhə ilə yanaşıram. Əslində, bu yarıcanlı bir quruluşdur, ona görə də onun mövcudluğu faktına əhəmiyyət verməzdim. Mənə aydındır ki, Qərb Rusiyanın iştirak etdiyi istənilən təşkilatı məhv etmək üçün əlindən gələni edəcək. Amma hesab edirəm ki, Ermənistanda hələ də KTMT-dən çıxmaq məsələsi irəli sürüləcək.

Digər tərəfdən, bu, Azərbaycana çox yaraşar. Sizin Naxçıvan hissənizlə quru sərhədiniz yoxdur, Bu düzgün deyil. Əslində, Ermən-

Saxta spirtli içkilərdən gələn təhlükələr hansılardır?

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının məlumatına görə, qeyri-qanuni alkoqol dünyada alkoqol istehlakının dördü birini təşkil edir. Dünyada demək olar ki, ən sayda saxta spirtli içkilər istehlak edilir və keyfiyyətinə görə heç kim məsuliyyəti öz üzərinə götürmür.



raq 8.6%, 23.8%, 15.6% və 11.1% azdır. DSK-nın məlumatına əsasən, ötən il alkoqolsuz içki istehsalı illik müqayisədə 12.1% artaraq 29 mln. 374 min dkl olub.

AQTA-nın İnformasiya təminatı və innovativ həllər şöbəsi:

"Dünyanın bir sıra ölkələrində, həmçinin ölkəmizdə qanunsuz yollarla gəlir əldə etməyə çalışan dələduzlar tərəfindən spirtli içkilərin kustar üsullarla hazırlanmasına və satışına cəhd göstərilir.

Bu kimi qanunsuz fəaliyyətlərin qarşısının alınması istiqamətində Agentlik və hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən mütəmadi qaydada yoxlama-nəzarət tədbirləri, reydlər



keçirilir və aşkar olunan qanunazidd faktlarla bağlı ən sərt tədbirlər görülür.

Qeyd edək ki, kustar üsullarla saxta spirtli içkilərin hazırlanmasında istifadə edilən və istehlakçıların zəhərlənməsinə səbəb olan metil (metanol) spirti texniki, sənaye spirtidir və onun qida kimi istifadə olunması yolverilməzdir. Metanol qanunsuz olaraq aşağı keyfiyyətli və saxtalaşdırılma üsulu ilə alkoqollu içkilərin hazırlanmasında istifadə olunur. Bu zaman istehlakçılar güclü zəhərlənmə halları, hətta ölüm təhlükəsi ilə üzləşə bilər. Metil spirtinin az miqdarda qəbulu belə orqanizmdə çox ciddi fəsadlara səbəb olur. Metil spirtini rənginə, qoxusuna və ya dadına görə fərqləndirmək çox çətindir. Bu maddə və onun törəmələri qeyri-qida sənayesində, xüsusilə kimya, əcaçlıq, eləcə də boya və həlledicilərin istehsalında istifadə olunur. Bu kimi qida üçün nəzərdə tutulmayan, insan sağlamlığına təhlükə yaradan maddələrin qida məhsullarının hazırlanmasında istifadə olunması qəti şəkildə yolverilməzdir, həmçinin vətəndaşların həyat və sağlamlığına qəsd törətdiyi üçün cinayət məsuliyyəti yaradır. Adətən dələduzlar gizli və qapalı məkanlarda bu cür qanunsuz fəaliyyətlə məşğul olduğundan onların aşkarlanması və ifşa olunmasında vətəndaşların dəstəyinə və bu istiqamətdə ictimai nəzarətin gücləndirilməsinə ehtiyac var. Vətəndaşlardan belə qanunsuz hallarla bağlı əldiyi dövlət orqanlarına məlumat vermələri xahiş olunur".

Özlərinin və yaxınlarının həyatını təhlükəyə atmaq, bu kimi xoşagəlməz hallarla rastlaşmaq üçün vətəndaşlar diqqətli olmalı, keyfiyyəti və təhlükəsizliyi şübhə doğuran, saxta spirtli içkiləri istehlak etməməlidirlər.

Havar Şafiyeva



Elton Con öz virtual dünyasını hazırlayıb

Britaniyalı müğənni Elton Con Roblox oyununda öz virtual dünyasını hazırlayıb. SİA xarici mətbuata istinadən xəbər verir ki, oyunda Conun hitlərinə əsaslanan interaktiv tapşırıqlar və viktorina daxildir. Həmçinin, orada sənətinin obrazlarından ilhamlanan kolleksiya da təqdim olunacaq. Fanatlar öz

avatarlarında tam geyimləri və ya Elton Conun qarderobundan fərdi əşyaları sınaq edə bilərlər.

Eyni zamanda, virtual aləmdə sənətinin sevimli bəstələrindən ibarət 10 dəqiqəlik Elton Con konserti keçiriləcək. Tamaşa noyabrın 17-də baş tutacaq və noyabrın 20-dək hər saatdan bir təkrarlanacaq.

Abşeronda 7 evdən oğurluq edənler tutuldu

Abşeron rayonunda 7 evdən oğurluq edən şəxslər saxlanılıblar. Bu barədə SİA-ya Daxili İşlər Nazirliyindən məlumat verilib. Bildirilib ki, Abşeron rayonu Atyalı qəsəbəsində yerləşən evlərdən birindən oğurluq edilib. Mənzilin sahibi Abşeron Rayon Polis İdarəsinin Qobu Polis Bölməsinə müraciət edərək naməlum şəxsin evə daxil olaraq oradan dəyəri 5 min manat olan bir ədəd ov tüfəngi, həmçinin digər məişət əşyaları oğurladığını bildirib. Eyni məzmunlu şikayətlərlə ətraf ərazidə olan daha bir neçə evdən Polis Bölməsinə şikayətlər daxil olub. Hadisə yerlərinə baxış keçirilən zaman müəyyən edilib ki, oğurluqlar eyni şəxslər tərəfindən törədilib.

Qobu Polis Bölməsinin əməkdaşlarının həyata keçirdikləri əməliyyat tədbiri nəticəsində oğurluqlarda şübhəli bilinən evvəllər məhkum olunmuş Aqşin Hüseynov və Elman Əkbərzadə saxlanılıblar. Onlar ifadələ-



rində həmin ərazidə yerləşən ümumilikdə 7 evdən televizor, kompüter avadanlıqları və digər əşyalar oğurladıklarını bildirdilər. Aqşin Hüseynov və Elman Əkbərzadədən oğurluq yolu ilə ələ keçirdikləri əşyaların bir qismi aşkar edilərək götürüldü.

Faktlarla bağlı Qobu Polis Bölməsində toplanan materiallar Abşeron Rayon Polis İdarəsinin İstintaq Şöbəsinə göndərilib, araşdırmalar davam etdirilir.

Gündə neçə stəkan çay içmək olar? - Sutkalıq norma

İçdiyimiz çayı stəkan hesabı yox, dəmləmədə istifadə edilən quru çay miqdarı ilə hesablamalıyıq.

Vərdiş etdiyimiz kimi gündə 4-5 dəfə iri fincanla çay içmək olarmı? Böyük adamın gündəlik çay norması nə qədərdir?

Böyük insan üçün 10 qram quru çay yarpaqları dəmləməsinin çayını içmək kifayətdir. Bu 4-5 çay qaşığı qədərdir.

Dəmi həmişə təzə edin Çay su deyil, o qida kimidir, orqanizmin onu həll etməsinə enerji sərf olunur. İstər hamilə, istər digər böyük şəxslər gündə maksimum 4 fincan çay içə bilər. Yaxşı olar ki, hər gün qara çay içilməsin.

Arada yaşıl çaya da üstünlük verin Uşaqlar üçün quru çay yarpağı miqdarı 5 qramdır. Onlar çayı 1-2 stəkan içə bilər. Bir fincan üçün yarım çay qaşığı qədər yaşıl çaydan istifadə edilməlidir. Fincan başına daha çox yaşıl çay əlavə etsəniz, yaşıl çayın dadının olduqca acı olduğunu görə bilərsiniz.



Baş redaktor: Bəhrüz Quliyev

Ünvanımız: Bakı şəhəri, Üzeyir Hacıbəyov küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az

"ƏLİNCƏ" AZƏRBAYCAN XEYRİYYƏ CƏMİYYƏTİNİN ORQANI.

QƏZET 1991-Cİ İL YANVARIN 11-DƏN ÇIXIR

Tel: 598-33-90
Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur

Tiraj: 3600